

wroclaw.pl

Nowy kubek

Były kubeczki fioletowe, czerwone i niebieskie. W tym roku królować będzie piękny zimowy kolor zielony.

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

R 46 (207), 27.11-3.12.2024

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Ho, ho, ho, na jarmark by się szło

Przyjdź na targ po kubek na bioodpady

Jeśli wciąż uważasz, że segregowanie odpadów bio to kłopot – przyjdź na targowisko Niedźwiedzia, odbierz bezpłatny pojemnik i testuj do woli.

str. 4

Z Cafe Równik wyruszyli w świat

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną, które pracują w Cafe Równik, marzą o wyprawie na równik Ziemi, a dokładniej do Ekwadoru.

str. 13

Oto 9 najgorętszych tematów na południu

Pakiet dla Południa to rozwiązania, które po długich konsultacjach z mieszkańcami, wypracowano, aby usprawnić komunikację w tej części miasta.

str. 14-15

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

staramy się naprawić błędy przeszłości. Gdyby to ode mnie zależało, zbudowałbym do Jagodna normalną dwujezdniową Buforową po dwa pasy ruchu z pasem autobusowo-tramwajowym pośrodku, na Grota-Roweckiego wydzielony buspas i Zwycięską po dwa pasy w każdą stronę. Nie rozumiem, dlaczego sprzedawano działki, nie myśląc o tym, jak je skomunikować.

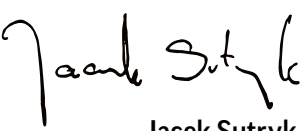
Dziś już rewolucji nie przeprowadzimy – ale za duże pieniądze chcemy zadziałać ewolucyjnie – ułatwić przejazd mieszkańcom Wrocławia na osi z Ołtaszyna do Karkonoskiej oraz z Wojszyc i Jagodna do centrum. Poprosiliśmy wrocławianki i wrocławian o pomysły i pojawiło się 900 opinii. Bardzo za nie dziękuję, bo wychodzę z założenia, że nikt tak dobrze nie zna konkretnego rejonu miasta, jak ludzie, którzy

z niego na co dzień korzystają. Co przeważało w tych głosach? By zając się Buforową, Zwycięską i Grota-Roweckiego. Przede wszystkim, by wydzielić „jakoś” z potoków ruchu komunikację zbiorową dla każdego z osiedli: Jagodna, Ołtaszyna, Wojszyc i Partynic.

Mieszkańcy proponowali niebanalne rozwiązania – jak choćby pomysł połączenia torowiska Ślężnej z Powstańców Śląskich. Według mnie świetny pomysł, bo gdy zbudujemy tramwaj na Klecinę, to będzie możliwość przerzucenia trasy którejś linii na Ślężną. Albo wydzielona trasa autobusowa do szkoły na Zwycięskiej. Połączenie autobusowe Ołtaszyna z Jagodnem przez Iwaszkiewicza. To priorytety dla południa na dziś – szczegóły w numerze i konkretne rozwiązania, które wprowadzimy. A w centrum? Rusza Jarmark Bożonarodzeniowy. Największy w Pol-

sce. Przyciąga i wrocławian, i do Wrocławia. Dzięki niemu hotele notują obłożenie jak w szczycie sezonu, restauratorzy się cieszą, a na scenie przez cały grudzień prezentują się dzieciaki z wrocławskich szkół i MDK-ów.

Tradycja jarmarków adwentowych sięga we Wrocławiu 1566 roku. A w piernikach wyprzedzamy o nos renifera nawet Toruń. Receptura wrocławska ma przeszło 700 lat. W zależności od kulinarnej mody zawierała koper, anyż, kardamon a nawet... kolendrę. To już chyba wolę kolendrę i na wspólne śpiewanie na otwarcie jarmarku zapraszam w piątek 6.12 po godz. 16.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 28.11	PT. 29.11	SOB. 30.11	ND. 1.12	PN. 2.12	WT. 3.12	ŚR. 4.12
9°C	6°C	5°C	6°C	8°C	5°C	5°C

KARTKA Z KALENDARZA

LISTOPAD/GRUDZIEŃ

27 listopada 2015

na ekrany kin w Polsce wszedł film „Most Szpiegów” w reżyserii Stevena Spielberga. Wrocław zagrał w nim Berlin Wschodni. Zdjęcia kręcono przy ulicach: Ptasiej, Kurkowej i Mierniczej.

29 listopada 1966

oblatano prototyp szybowca SZD-32 Foka 5. Fokę 5 produkowano wyłącznie we Wrocławiu. Nazywana była najładniejszą z polskich szybowców. Powstały jedynie 134 egzemplarze.

30 listopada 1994

zadebiutowała Scena na Świebodzkim. Początkowo planowano, że będzie działała do czasu zakończenia remontu Teatru Polskiego na ulicy Gabrieli Zapolskiej, który strawił pożar. Działa do dziś.

1 grudnia 1974

z wrocławskich tramwajów linii 7, 11 i 23 zniknęli konduktorzy. W ich miejsce pojawiły się mechaniczne kasowniki. W kolejnych miesiącach zmiana objęła wszystkie pozostałe linie tramwajowe we Wrocławiu.

3 grudnia 1266

zmarł wrocławski książę Henryk III Biały z dynastii Piastów. W ostatnich latach swojego panowania książę przyznał Wrocławowi prawo do własnego sądownictwa w sprawach cywilnych i karnych.

Zielona szkoła dla uczniów – powodzian

Wrocław przyjął kolejnych uczniów z terenów popowodziowych na zielone szkoły. Tym razem do naszego miasta przyjechali licealiści z Kłodzka, którzy spędzają czas na basenach i lodowiskach, a także zwiedzają najpopularniejsze miejsca w mieście.

Redakcja

Grupę kilkunastu licealistów z Kłodzka wraz z opiekunami przyjęło wrocławskie WCT Spartan, zapewniając im hotel, wyżywienie oraz dostęp do swoich obiektów sportowych. – Młodzież przez cały tydzień korzystać będzie z naszego basenu oraz lodowiska przy ul. Wejherowskiej. Do ich dyspozycji są także instruktorzy jazdy na łyżwach i pływania – mówi Maciej Moczko, rzecznik WCT Spartan.

Poza tym, licealiści w ramach zielonej szkoły brali już udział w warsztatach edukacyjnych w Hali Stulecia oraz zwiedzali zoo. – Mamy bardzo fajne warunki, zarówno jeżeli chodzi o zakwaterowanie, jak i przygotowane dla nas atrakcje. Osobiście cieszę się, że jest dużo zajęć sportowych, choć wizyta w Hali Stulecia i zoo też była super. Poza tym jesteśmy tu naszą paczką, co pozytywnie nas nastraja – podkreśla Łukasz Burek, uczeń drugiej klasy I Liceum Ogólnokształcącego w Kłodzku.

Przed nimi jeszcze m.in. wizyta w Hydropolis, na stadionie Tarczyński Arena, w Centrum Historii Zajezdnia oraz na meczach wrocławskich drużyn piłki ręcznej i siatkowej. – Jesteśmy niezwykle wdzięczni, że Wrocław tak miło nas przyjął. Dzieci mają zapewniowanych naprawdę wiele atrakcji. Nie

Młodzież z I Liceum Ogólnokształcącego w Kłodzku podczas warsztatów w Hali Stulecia we Wrocławiu

mają czasu się nudzić, a przede wszystkim myśleć o tym, co wydarzyło się we wrześniu. Wśród naszych licealistów są tacy, których mieszkania czy zakłady pracy rodziców zostały zalane. Spędzając miło czas we Wrocławiu, mają szansę, choć na chwilę, o tym zapomnieć – mówi Irena Biesiadec-Ka-Adamek, nauczycielka I Liceum Ogólnokształcącego w Kłodzku.

Wyjazdy uczniów z terenów popowodziowych organizowane są w ra-

mach współpracy z Ministerstwem Edukacji. Jest to już kolejna grupa, jaką przyjął Wrocław. Wcześniej w mieście gościli uczniowie z Włocławka. Placówki oświatowe z Wrocławia przygotowały miejsca dla ponad setki dzieci i ich opiekunów. – Wiele placówek na Dolnym Śląsku zostało zniszczonych. Teraz najważniejsze, by zaopiekować się uczniami. Dzięki takim wyjazdom dzieci chociaż na chwilę zapomną o przeżytej tragedii, a ich rodzice będą mieli pewność, że ich pociechy są bezpieczne i zaopie-

kowane – mówi Marcin Miedziński z Departamentu Edukacji UMW. Wrocław od początku wspiera dolnośląskie miejscowości, które dotknięte zostały powodzią. Jeszcze we wrześniu z budżetu miasta przekazano 1,5 mln zł dla samorządów: Kłodzka, Łódka-Zdroju i Stronia Śląskiego. Osobom z zalanych terenów pomagali także pracownicy MOPS we Wrocławiu. Z kolei ekipy MPWiK działają w Stroniu Śląskim, by pomóc przywrócić funkcjonowanie lokalnej oczyszczalni ścieków.

Stypendium od MOPS

Nawet 3,5 tys. zł może otrzymać uczeń z orzeczoną niepełnosprawnością w ramach unijnego projektu „Sprawny Uczeń”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu przyjmuje wnioski do 29.11 w Dziale Świadczeń przy ul. Namysłowskiej. Projekt został przygotowany, by wyrównać szanse uczniów z różnymi dysfunkcjami i umożliwić im samodzielne uczestniczenie w życiu społecznym i zawodowym. Osoby, które do niego przystąpią, mogą otrzymać stypendium na kursy, czesne, turnusy rehabilitacyjne, urządzenia ułatwiające naukę i przybory szkolne. Szczegóły na wro.news/sprawny-uczen.

Kiedy dyżurują radni?

Spotkania z radnymi miejskimi odbywają się w godz. 15-16.30 w Sukiennicach 9 (pok. 204 i 205). Najbliższe dyżury mają: wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Magdalena Razik-Trziszka 5.12 (w godz. 14.30-16) oraz radni 4.12 – Robert Leszczyński i Jakub Nowotarski; 11.12 – Sławomir Czerwiński i Agnieszka Duszka; 18.12 – Piotr Uhle i Igor Wójcik.

➤ **Harmonogram dyżurów na wro.news/dyzury-radnych**

30 Kreatywnych – zgłoś kandydata do północy 30.11

Prawie 200 – tyle naliczyliśmy już nominacji, ale nadal jesteśmy otwarci na ludzi, dzięki którym nasze miasto staje się coraz lepsze do życia, słyhać o nim w Polsce i na całym świecie. Czasu zostało już niewiele, bo zamykamy budkę w sobotę 30.11 dokładnie o północy. Znasz nieprzeciętnego wrocławianina? Zgłoś go!

Redakcja

30 Kreatywnych Wrocławia będziemy wybierać w 4 kategoriach: nauka/technologie, biznes, kultura/sztuka/dizajn, społeczeństwo/miasto.

W kategorii kultura/sztuka/dizajn mieliśmy następujących laureatów: ■ **Jan Jakub Bokun** (KW 2015) – klarncista (jeden z najbardziej cenionych w Polsce), dyrygent, pedagog, animator kultury i niestrudzony popularyzator muzyki kameralnej; ■ **Dobromiła Jankow-**

ska (KW 2020) znana i ceniona wrocławska tłumaczka prozy anglojęzycznej (która przybliżyła nam książki Davida Vanna, Lucii Berlin, Sigrid Nunez), koordynatorka Festiwalu Opowiadania w latach 2007-2021; ■ **Tomasz Urbanowicz** (KW 2021) – architekt i artysta szkła, znany ze szklanego portalu Pasażu pod Błękitnym Słońcem we wrocławskim Rynku, a ostatnio – Pomnika Żołnierzy Niezłomnych.

➤ > **Formularz zgłoszeniowy i regulamin znajdziesz na: 30KW-formularz**

Przyjdź na Niedźwiedzia i weź kubek na bioodpady

Świeże warzywa, swojskie wędliny, chrupiący chleb i jajka od szczęśliwych kur? Jeśli masz dosyć tych samych smaków z supermarketów, poznaj wrocławskie targowiska. Do tego możesz wziąć udział w akcji odpadowej – pierwsza odsłona 30.11 na Targowisku Niedźwiedzia – i wrócić do domu z eleganckim pojemnikiem.

Anna Aleksandrowicz

Wypraw się na targowisko Niedźwiedzia, ul. Niedźwiedzia 1, w sobotę 30.11 w godz. 8–12. Możesz wziąć ze sobą torbę lub koszyk i zrobić zakupy. Jeśli interesuje Cię biopojemnik, powinieneś rozejrzeć się za stoiskiem, przy którym będą dziennikarze Radia RAM i portalu Wroclaw.pl i wypowiedzieć się, dlaczego targowisko jest lepszym wyborem niż supermarket. Może jesteś stałym bywalcem takich miejsc (we Wrocławiu jest ich 5) i zaprzyjaźniasz się z tym samym kupcem albo przeżyłeś podczas zakupów ciekawą przygodę?

W nagrodę za podzielenie się opinią i historię lub odpowiedź na ekologiczne pytanie dostaniesz biopojemnik. Po co Ci on?

Segreguj z przyjemnością

Z segregowaniem odpadów są dwa główne kłopoty. Po pierwsze: 5 koszyków na śmieci zamiast

Pierwsze pojemniki na bioodpady (zielonoszare – dokładnie takie, jak widać pod łapką misia pilnującego Targowiska Niedźwiedzia) zostaną rozdane w sobotę 30.11

jednego. Po drugie: zastanawianie się, do którego wrzucić to, a do którego tamto. Na szybko, a bezbolesne doszkolenie się

z segregacji polecamy zabawę Sortowniś na www.wroclaw.pl/gra-odpadowa, a na 5 koszyków – zorganizowanie tego po swo-

jemu. Rozejrzyj się za kubłem, który zmieści się pod zlewem i będzie miał przegródki. Producenci też wiedzą o potrzebie

segregowania i prześcigają się w pomysłach.

Na najtrudniejsze, bo śmierdzące odpady bio powinieneś mieć najbardziej elegancki i najmniej problematyczny w obsłudze pojemnik. Na przykład taki zamykany, podręczny koszyk, który będziemy rozdawali w najbliższych tygodniach na wrocławskich targowiskach.

Jego wymiary to: 17 cm (szerokość), 24,5 cm (długość), a 19 cm (wysokość), pojemność: 6 l. Jest wykonany z naturalnych materiałów (w tym z fusów po kawie – tzw. re-coffee) i tych z recyklingu.

Pięć terminów akcji

- 30.11.2024 r. w godz. 8–12 – Targowisko Niedźwiedzia
- 7.12.2024 r. w godz. 9–13 – Bazar Komandor
- 14.12.2024 r. w godz. 8–12 – Rynek Jemiołowa
- 21.12.2024 r. w godz. 8–12 – Targowisko Ptasia
- 11.01.2025 r. w godz. 8–12 – Pasaż Zielińskiego

➤ **Sprawdź, który odpad wrzucić do którego kontenera i zagraj: www.wroclaw.pl/gra-odpadowa**

Zmień piec: urzędnicy i strażnicy ruszyli w teren

Szczegóły dotyczące wymiany ogrzewania na stronie zmienpiec.pl

Straż Miejska zapukała do twoich drzwi i pyta o klasę pieca? Nie martw się, wizyta strażnika nie musi oznaczać mandatu – nawet jeśli masz piec niespełniający standardów. Od kary może cię uchronić chęć jego wymiany. O szczegółach porozmawiaj z urzędnikiem.

Bartosz Chochołowski

Strażnicy i urzędnicy z Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego Wrocławia rozpoczęli wizyty u mieszkańców 18 listopada. Już po pierwszych kontrolach, do urzędu zaczęli przychodzić wrocławianie z wnioskami. To znaczy, że akcja przynosi pozytywne efekty.

Kontrole będą prowadzone na osiedlach, gdzie jest najwięcej domów jednorodzinnych. Straż Miejska ma prawo kontrolowania prywatnych posesji między godz. 6 a 22. Zgodnie z ustawą nie potrzebuje do tego nakazu. Strażnik może skontrolować zarówno piec, jak i materiał do spalania. Właściciel nieruchomości

musi posiadać dokumentację techniczną, która potwierdza, jakiej kategorii jest piec. Sama deklaracja, że spełnia normy, nie wystarcza. W przypadku braku dokumentu musi go zdobyć, np. wystąpić do producenta o jej wydanie.

Jak zapobiec mandatowi? Wystarczy wymienić piec. Wrocław wydłużył swoje programy wsparcia, ale oprócz nich można też za pośrednictwem urzędu skorzystać z rządowych form wsparcia. Co ważne, można je ze sobą łączyć! – Aby całkowicie pozbyć się kopciuchów, miasto przedłużyło programy wsparcia do 2028 roku. Przede wszystkim oferujemy dopłaty do wymiany źródeł ogrzewania w ra-

mach programu Kawka plus – wyjaśnia Małgorzata Demianowicz, dyrektorka Wydziału Środowiska UMW.

Program Kawka, jak wyjaśnia Demianowicz, można połączyć z programami Ciepłe Mieszkanie (dla właścicieli i najemców lokali w budynkach wielorodzinnych) oraz z Czystym Powietrzem, przeznaczonym dla właścicieli domów jednorodzinnych. Łączna suma dofinansowania może wynieść nawet 49 tys. zł!

Od 2019 roku z Wrocławia zniknęło już 14 tys. nieekologicznych pieców, a miasto wydało na ten cel 303 mln zł.

Pracownicy MOPS-u: W pomaganiu rośnie serce

To prawdziwe anioły. W czwartek 21.11 na stadionie Tarczyński Arena świętowany był Dzień Pracownika Socjalnego. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu zostali nagrodzeni za swoją ciężką i potrzebną pracę. Były podziękowania, wyróżnienia i medale „Merito de Wratislavia”.

Paulina Falkiewicz

Podczas uroczystości mieliśmy okazję porozmawiać z paniami Dorotą i Agnieszką, które opowiedziały nam o swojej pracy, za którą otrzymały wyróżnienia. Co jest w niej najpiękniejsze, a co najtrudniejsze?

Włączyć w życie sąsiedzkie

Dorota Sieńkowska – Czyż jest kierownikiem Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej nr 3, który liczy 34 pracowników. Na co dzień zarządza zadaniami z zakresu pomocy społecznej, w której skład wchodzi pomoc finansowa dla podopiecznych ośrodka i praca socjalna. Zespół obsługuje podopiecznych z terenu Śródmieścia i Wielkiej Wyspy i osiedli Wojnow, Strachocin i Swojczyce. – Naszym najbardziej wymagającym zadaniem jest prowadzenie pracy socjalnej, gdzie oprócz samego wspierania ludzi, którzy przychodzą do ośrodka, próbujemy ich motywować, aby sami podejmowali zmiany, aby wyszli ze swojej trudnej sytuacji – opowiada. – Pracujemy na ustawie o po-

mocy społecznej, która wyraźnie podkreśla, że należy współpracować z pracownikiem socjalnym, aby właśnie wyjść z tej trudnej sytuacji. Głównie chodzi o aktywizowanie osób, które od wielu lat są wyłączone ze społeczności, z życia sąsiedzkiego. Jeśli są to młodsze osoby, to są aktywizowane w kierunku zawodowym. Jeśli starsze, bo też opiekujemy się seniorami, to staramy się, aby wyszli na zewnątrz, aby poznawali rówieśników i nie czuli się samotni – podkreśla.

Żeby ludzie się spotykali

Agnieszka Malewicz (18 lat w pomocy społecznej) podkreśla, że pracownik socjalny jest najbliższej potrzebujących. Nie zastępuje ich w działaniach, ale pomaga poszukać rozwiązań, wskazuje wyjścia i zachęca do samodzielności. – Moja praca jest różnorodna, ciekawa i można powiedzieć, że stała się moją pasją, bo w pomaganiu serce rośnie – zapewnia. I dodaje, że polega ona na przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych na pomoc finansową i na działaniach środo-

Dzień Pracownika Socjalnego na Tarczyński Arenie z udziałem pracowników MOPS-u 21 listopada 2024

wiskowych, czyli zorganizowaniu społeczności lokalnej, żeby ludzie się spotykali, poznawali, działali na rzecz swoich osiedli.

Trudne wyzwania

Przyznaje, że radość i wdzięczność ludzi sprawia, że chce się kolejnego dnia przyjść i pomagać kolejnym. Oczywiście są też trudne momenty i wyzwania.

Największym z nich jest pomoc osobie, która tej pomocy nie chce. Potrzeba czasu, żeby nam zaufała i zmieniła zdanie. Czasami są to naprawdę takie podstawowe sprawy, jak np. pójście do lekarza, bo nie było się u niego z 20 lat czy wyrobienie dowodu osobistego, bo wymaga to wyjścia z domu, a ktoś ma depresję lub stany lękowe i od dawna z niego nie wychodzi.

Nie ma nudy

Pani Agnieszka: – Stale się doszkalamy, aby korzystać z różnych technik. Jest to w naszej pracy wskazane, by móc bardziej dotrzeć do człowieka i go wesprzeć, zmotywować – tłumaczy. Przyznaje, że każdy dzień jest wyzwaniem, bo w tej pracy nie ma nudy. – Ale to lubię właśnie najbardziej – zapewnia.

Chciej dostrzec więcej, zwłaszcza przed świętami

Jest taki czas w roku, na który czeka każdy – długich, ciepłych domowych wieczorów i szukania idealnych prezentów dla swoich najbliższych. Czas, na który czeka każde dziecko. Każde?

Redakcja

Wrocławska Fundacja Pociecha w swojej najnowszej kampanii społecznej pt. Zobacz więcej zachęca, by nie zatracić się w gonitwie przedświątecznej i dostrzec drugiego człowieka, który żyje obok nas. Porozmawiać z sąsiadem, mężem, żoną, rodzicami i dziećmi. To właśnie najmłodszy przeżywa teraz największy kryzys wiary w siebie, jak pokazują liczne badania i raporty.

Badania z zeszłego roku mówią, że aż 37 proc. młodzieży czuje się samotna, a zauważa to jedynie 17 proc. rodziców. Inne statystyki pokazują, że 12 proc. młodych

osób czuje się niekochana przez swoich rodziców, 12 procent to co 10. dziecko. Dzieci z potrzebą zauważenia spotykamy wszędzie. To może być koleżanka ze szkoły Twojej córki albo kolega z boiska syna. Azyl często znajdują w świetlicach środowiskowych, gdzie mogą rozwijać swoje pasje, spędzać czas z przyjaciółmi i zapomnieć na chwilę o trudnej rzeczywistości.

Do takiej świetlicy chodzi też Hania. Spyta o swój wymarzony prezent, odpowiada cicho: – Chciałabym dostać grę planszową, żeby móc grać z tatą. Wyobraź sobie ten moment. Jej największym marzeniem nie był drogi prezent, ale coś, co da jej

szansę spędzić czas z najważniejszą osobą – ojcem. Gra planszowa stała się symbolem czegoś więcej – nadziei na bliskość, wspólne chwile, na radość i czas, którego tak często brakuje.

Kiedy ostatnio odwiedziłeś sąsiada? Czy wiesz, co w swoich sercach przeżywają Twoi bliscy? Potrzeby zauważenia, przytulenia często nie widać, a ona jest.

Wrocławska Fundacja Pociecha od 12 lat odpowiada na potrzebę dowartościowania dzieci ze środowisk narażonych na wykluczenie w całej Polsce.

➤ Więcej informacji na: www.FundacjaPOCIECHA.pl

W grudniu Fundacja Pociecha przygotowuje prezenty dla dzieci

Nowe przystanki na Górnickiego

Do stycznia potrwać prace przy budowie przystanków wiedeńskich u zbiegu ulic Sienkiewicza i Górnickiego. Teraz trzeba liczyć się w tym rejonie z utrudnieniami, ale po zakończeniu prac łatwiejsze będzie wsiadanie do tramwajów – jezdnia zostanie podniesiona do poziomu wejścia do pojazdów. To początek takich inwestycji w tym rejonie. Przebudowane zostaną również cztery o nazwie „Piastowska”, usytuowane przy skrzyżowaniu Sienkiewicza z Piastowską.

Komunikacja miejską na mecz 30.11

W sobotę 30 listopada na Tarczyński Arena na mecz Śląska Wrocław z Puszcą Niepołomice dotrzeć będzie można specjalnym tramwajem T1, kursującym z dworca głównego w godzinach 12.20–14. Powrót z meczu do dworca z „Tarczyński Arena (Królewiecka)” zapewni również linia T1. Do przystanku „Galeria Dominikańska” z „Tarczyński Arena (Lotnicza)” jeździć będą tramwaje T2. Obie linie zaczną kursy około godz. 16.45.

Przejeżdż się nową zerówką

W sobotę 30 listopada zacznie kursować linia tramwajowa „0”. To tramwaj weekendowy, a numer został mu nadany dla upamiętnienia funkcjonującej kiedyś linii okólnej „0”. Trasa nowej zerówki częściowo bowiem pokrywa się z dawną linią oP (zero prawe). Nowa zerówka kursować będzie w soboty i niedziele (z wyjątkiem Niedzieli Wielkanocnej), z częstotliwością co 20 minut.

W okresie przedświątecznym „zerówka” ma wspomagać w obsłudze wzmożonego ruchu odwiedzających Jarmark. Osoby przyjeżdżające pociągiem mogą w nią wsiąść przy dworcu Wrocław Główny i dojechać na Szewską i wysiąść obok Kameleona.

Kod QR na parkomacie? Nie skanuj go!

Uwaga na fałszywe kody QR na parkomatach w Strefach Płatnego Parkowania. Oszuści próbują wyłudzić pieniądze od kierowców.

Redakcja

Wrocław apeluje do kierowców parkujących w Strefie Płatnego Parkowania, aby nie skanowali żadnych kodów QR umieszczonych na parkomatach.

Oznaczenia zachęcające do skanowania pojawiły się na wielu parkomatach na terenie miasta i mogą być wykorzystane do wyłudzenia pieniędzy. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu podjął już działania.

Naklejki są usuwane, o sprawie powiadomiono też policję. Z podobnym problemem zmagają się między innymi Katowice.

Płać ostrożnie

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu prosi kierowców parkujących auta w Śródmiejskiej Strefie Płatnego Parkowania oraz Strefie Płatnego Parkowania o zachowanie ostrożności i korzystanie wyłącznie z oficjalnych metod płatności za parkowanie.

We Wrocławiu opłaty za postój można wносить na kilka sposobów.

Przykładowy parkomat w strefie płatnego parkowania – na chodniku przy ul. Ziemowita we Wrocławiu

W parkomatach dostępne są płatności: ■ gotówką, ■ kartą płatniczą, ■ BLIK-iem. Bez problemu zapłacimy również aplikacjami mobilnymi, takimi jak: ■ AnyPark, ■ SkyCash, ■ mPay.

Rzecznik ZDIUM przestrzega kierowców

– Zachęcamy do tego, by za postój samochodu w Strefie Płatnego Parkowania we Wrocławiu płacić odliczonym bilonem czy na przykład kartą lub jedną z trzech

aplikacji mobilnych AnyPark, SkyCash i mPay, ale pod żadnym pozorem nie skanujemy kodów QR, które mogą pojawić się na naszych parkomatach. To próba oszustwa – podkreśla Tomasz Jankowski, rzecznik prasowy Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

Zgłoś oszustwo operatorowi SPP telefonem lub e-mailem

W przypadku zauważenia takiego kodu, Zarząd Dróg i Utrzymania

Miasta we Wrocławiu zachęca do zgłoszenia tego faktu operatorowi Strefy Płatnego Parkowania pod numerem telefonu **535 252 167** lub e-mailem: bsppwroclaw@kbu.com.pl

Strefa Płatnego Parkowania na terenie Wrocławia liczy obecnie ponad 9 tysięcy miejsc. Mieszkańcy Wrocławia mogą wykupić miesięczny lub roczny abonament.

➤ Cennik SPP: wro.news/SPP

Nowa ścieżka rowerowa na Kowalach

Kto zaprojektuje blisko 700-m odcinek drogi dla pieszych i rowerzystów, która ułatwi dotarcie do zakładów 3M? Prowadzić będzie wzdłuż ul. Kowalskiej od posesji o numerze 125b do wschodniego zjazdu do fabryki. Tam połączy się z już istniejącą trasą.

Wzdłuż ul. Kowalskiej powstanie droga rowerowa do zakładów 3M

Bartosz Chochołowski

Do fabryki 3M bezpiecznie dojechać rowerem można od południowo-wschodniej strony.

Trasa dla pieszych i rowerzystów ciągnie się tu aż od ul. Swojczyckiej. Teraz projektowany będzie dojazd od strony północno-zachodniej.

Chce się tym zająć 6 firm. – W przetargu trzy firmy zaofiarowały kwotę niższą niż ta, jaką przeznaczaliśmy na realizację zadania. Teraz sprawdzamy formalnie złożone oferty – informuje Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji.

Przy ruchliwej ulicy powstanie blisko 700-metrowa droga pieszo-rowerowa. Od momentu podpisania umowy biuro projektowe będzie miało 9 miesięcy na przygotowanie kompletnej dokumentacji.

To kolejna inwestycja w tej okolicy. Dwa lata temu Wrocławskie Inwestycje wybudowały półkilometrową ścieżkę pieszo-rowerową od ul. Miłoszyckiej do 3M. Inwestycja kosztowała blisko 2 mln zł.

➤ Dokładny przebieg nowej trasy pieszo-rowerowej zobaczysz na stronie wro.news/szczeczka-kowale

Fontanna Zdrój ma 5 nowych tafli szkła

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta zakończył właśnie prace naprawczo-remontowe w fontannie na pl. Gołębim. Szklane bloki pancerne wraz z 222 dyszami tworzą kompozycję, która stała się atrakcją turystyczną i wizytówką wrocławskiego Rynku.

Redakcja

W latach ubiegłych (2004, 2006 i 2013 rok) doszło do mechanicznych uszkodzeń szklanych tafli, które stanowią główne elementy konstrukcji. Do tej pory nie było konieczności wymiany szyb, ponieważ cała tafla szkła składa się z trzech części – trzonu i dwóch bocznych elementów. Uszkodzenie szyb w tamtym czasie nie zagrażało bezpieczeństwu osób trzecich.

Jednakże panujące w ostatnim czasie zmienne warunki atmosferyczne i dodatkowo podawana chemia do dezynfekcji wody przyczyniły się do dalszej degradacji powłoki szkła, dlatego podjęto decyzję o wymianie szyb na nowe. Zadanie podzielono na dwa etapy. W grudniu 2022 r. wymieniliśmy trzy tafle w I etapie za prawie 160 tys. zł. Teraz zakończono etap II.

Zakres remontu

Prace naprawcze i remontowe polegały na demontażu starych i montażu nowych szyb w niecce fontanny. Nowe szyby zostały wykonane z tafli szkła bezpiecznego (hartowanego), klejonego z trzech warstw po 12 mm.

Wymienione zostało również uszczelnienie szkła w miejscu kotwienia. Wykonawca udzielił 60 miesięcy gwarancji na materiał dla elementów wyposażenia fontann i 36 miesięcy gwarancji

Pracownicy Aqua Serwis zakończyli montaż tafli ze szkła zbrojonego, laminowanego, potrójnie klejonego

na ich montaż. Remont wykonała firma Aqua Service z Wrocławia za 135 tys. zł.

Historia wodotrysku na pl. Gołębim

Fontanna Zdrój stanęła w miejscu, w którym w czasach, kiedy wrocławski Rynek pełnił głównie funkcję placu targowego, stał budynek wagi miejskiej.

Autorem projektu jest prof. Alojzy Gryt z Akademii Sztuk Pięknych – został on wyłoniony w konkursie w 1996 roku.

Wizja postawienia go wśród zabytkowej zabudowy obiektu ze szkła i granitu spotkała się z krytyką, sprzeciwiała się temu konserwator zabytków i historycy sztuki.

Ostatecznie w 2001 roku fontanna stanęła na pl. Gołębim. Była mniejsza niż pierwotnie zakładano i jak zapowiadał ówczesny prezydent Wrocławia, Bogdan Zdrojewski, miała to być tylko ekspozycja na dwa lata. Jak to bywa przy rozwiązaniach czasowych – obiekt stoi na wrocławskim Rynku do dziś.

Fontanna Zdrój to prostokątna niecka długa na 22,5 m i szeroka na 2,3 m. Stoi w niej 29 tafli zespolonego szkła – jedna tafla waży 450 kg. Woda krąży w niej w obiegu zamkniętym, dlatego nie powinno się jej pić ani się w niej obmywać. Fontanna została odsłonięta w czerwcu 2001 roku z okazji Święta Wrocławia. Z czasem zyskała zwyczajową nazwę Zdrój, w nawiązaniu do nazwiska prezydenta miasta Bogdana Zdrojewskiego.

Zacznij tryskać 1.04.2025.

Rośnie łącznik na Lipie Piotrowskiej

Na łączniku ul. Pełczyńskiej i Cynamonowej pojawiła się już druga warstwa masy bitumicznej. Przed robotnikami jeszcze sporo pracy, ale roboty są mocno zaawansowane.

Na Lipie Piotrowskiej powstaje łącznik drogowy, który połączy ul. Pełczyńską z Cynamonową, częściowo w śladzie ul. Waniliowej, powstanie pomiędzy ul. Cynamonową i Pełczyńską. To blisko 600 m nowych dróg obsługujących powstającą tu zabudowę mieszkaniową.

Układ drogowy w tej części osiedla znacząco się zmieni. Oprócz nowej drogi przebudujemy skrzyżowanie z ul. Lawendową i wyniesimy skrzyżowanie z ul. Cynamonową. Na ul. Pełczyńskiej powstaną ścieżki pieszo-rowerowe. Nowe drogi będą wyposażone w chodniki, oświetlenie.

ZDiUM nie zapomina o zieleni. Przy nowych chodnikach pojawią się szpalery drzew i zieleńce, a muldy chłonne pozwolą zagospodarować na miejscu wody opadowe.

Elementy nowej infrastruktury drogowej już widać – fragmenty nowych nawierzchni jezdni i chodników, zabezpieczenia zieleńców, wyprowadzone kable zasilające oświetlenie i odwodnienie. Inwestycja powstaje przy udziale finansowym deweloperów.

Mieszkasz na Jagodnie? Skonsultuj parkowanie

Gdzie powstaną nowe zatoki postojowe w rejonie ul. Kajdasza na Jagodnie? Jeśli chcesz, by Twój głos miał znaczenie w tej sprawie, weź udział w konsultacjach społecznych, wybierając dogodną dla siebie formę: e-formularza (do wypełnienia już – w internecie), spaceru w sobotę 7.12 albo spotkania we wtorek 10.12.

Beata Turska

Każdy, kto mieszka albo bywa na Jagodnie, wie, jak trudno tam o miejsce parkingowe. Efekt? Zaparkowane na ulicy auta blokują jezdnię tak, że samochody jadące z dwóch różnych kierunków nie są w stanie się minąć, a w dodatku ograniczają widoczność. To ostatnie źle wpływa na bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów.

Do WBO został zgłoszony projekt, który teraz konsultujemy. Zakłada on utworzenie nowych miejsc parkingowych i nasadzenia zieleni. Chodzi o projekt nr 357 z 2022 roku „Zielone zatoki postojowe na ulicach Kajdasza, Komedy, Drabika i Artemskiej”.

Gdzie dokładnie będą te zatoki i jaka będzie kolejność poszczególnych działań? Trzeba to przedyskutować i właśnie po

to organizowane są konsultacje, zainicjowane przez spółkę Wrocławskie Inwestycje.

– Twój udział w konsultacjach jest ważny, ponieważ to dzięki Twoim opiniom możemy wspólnie kształtować przestrzeń, w której żyjemy – zachęca Tadeusz Mincer z Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich. Konsultacje właśnie się zaczęły, a potrwają do 17.12.

Opinie mieszkańców będą zbierane w trzech formach. Oto one:

- **e-formularz** opinii, który będzie można wypełnić online przez cały czas trwania konsultacji, a więc do 17 grudnia. Formularz znajdziesz na wro.news/kajdasza
- **spacer konsultacyjny** – start na skrzyżowaniu ul. Kajdasza i Komedy w sobotę 7 grudnia, godz. 12
- **spotkanie konsultacyjne** – wtorek, 10 grudnia, początek

godz. 17.30, CAL Dobre Czasy na Jagodnie, ul. Sygnałowa 23

Uwaga! Jeżeli jesteś osobą ze specjalnymi potrzebami, napisz do organizatorów pod adres: konsultacje@feps.pl. Najlepiej, byś zrobił to nie później niż 5 dni przed planowanym wydarzeniem. Wtedy jest największa szansa, że zostanie Ci zapewniona możliwość udziału w konsultacjach.

ZOObach je na slajdach z przełomu lat 50. i 60.

„Największą w kraju kolekcję gadów obejrzysz we wrocławskim ZOO”, „Miły wypoczynek i ciekawe wrażenia zapewni ci ogród zoologiczny” – takie reklamy, umieszczone na szklanych slajdach, wyświetlano we wrocławskich kinach prawie 70 lat temu. Kto je zaprojektował. Pomóżcie rozwikłać tę zagadkę?

KTO JE ZROBIŁ? szukamy autora

Beata Turska

Pudełka zawierające 31 szklanych slajdów z grafikami reklamującymi wrocławskie zoo odnaleziono podczas remontu w jednej z zapomnianych szaf na II piętrze budynku dyrekcji zoo. Kilkadziesiąt lat temu urzędowali tam współpracownicy pierwszego powojennego dyrektora ogrodu Karola Łukaszewicza. Szafę niełatwo było otworzyć, więc przez dekady nikt do niej nie zaglądał.

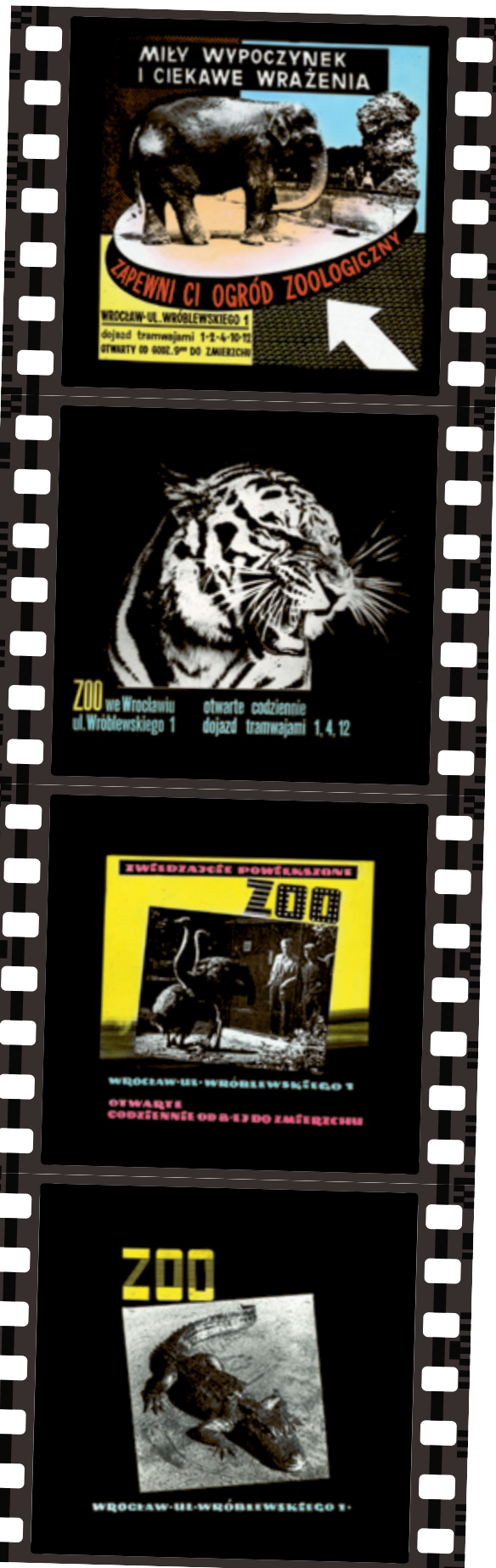
Lew, słoń, żółw, orangutan

Każdy slajd ma wymiary 85 na 85 mm i na każdym jest jakieś zwierzę: lew, słoń, tygrys, żółw, orangutan. Na niektórych domalowano kolorowe liście, palmy, sylwetki zwierząt, tła. Na wszystkich są napisy zachęcające do odwiedzenia zoo. Niektóre plansze sprawiają wrażenie niedokończonych.

dr Leszek Solski

– Dzięki kontaktowi z Muzeum Fotografii w Krakowie udało się nam ustalić, jaka była technologia tworzenia takich slajdów. To coś w rodzaju kolażu: z czarno-białego zdjęcia wycinano sylwetkę zwierzęcia, naklejało ją na czarny karton, dorysowywano liście, ludzi itd. oraz robiono napisy. Całość przenoszono na szklaną płytkę, dzięki której można było prezentować reklamy przed seansami w kinach – mówi dr Leszek Solski, st. specjalista do spraw naukowych z wrocławskiego zoo, współautor książki „150 lat ZOO Wrocław”, który opiekuje się znaleziskiem.

Wrocławskie zoo chce rozwiązać zagadkę autorstwa szklanych slajdów z reklamami z lat 50. i 60. Wiesz, kto je mógł zrobić? Napisz: redakcja@araw.pl

Szukamy autora tych reklam

– Takie szklane slajdy były bardzo popularną formą reklamy już przed II wojną światową – wyjaśnia Maciej Gil, krakowski badacz dziejów kultury filmowej.

– Reklamy (zwykle, komercyjne, a także zapowiedzi filmów i informacji, kto jest odpowiedzialny za projekcję) były wyświetlane przed rozpoczęciem seansu, a czasem i w przerwie, jeśli film takową przewidywał – dodaje.

Z pieczątki na opakowaniu slajdów wynika, że zostały wykonane w nieistniejącym już Ośrodku Usług Filmowych i Reklamy Kinowej – wrocławskiej delegaturze przedsiębiorstwa państwowego z Warszawy. Ale nie wiadomo, kto zrobił grafikę.

– Zeskanowaliśmy slajdy w dużej rozdzielczości i szukaliśmy podpisu albo choćby inicjału. Żaden z nich nie jest jednak sygnowany, więc nie wiemy, kto jest autorem grafik, na podstawie których je wykonano. Próbowaliśmy to ustalić, jednak na razie bez powodzenia. Wiemy jedynie, że nie była to osoba przypadkowa, bo są zrobione profesjonalnie. Liczymy na to, że w rozwiązaniu zagadki pomogą nam wrocławianie, mówi dr Leszek Solski.

– Sądziliśmy, że kolaże są dziełem dyrektora Karola Łukaszewicza, pierwszego powojennego dyrektora wrocławskiego zoo, który był z zamiłowania rysownikiem, jednak jego syn dr Piotr Łukaszewicz, emerytowany historyk sztuki, ustalił ponad wszelką wątpliwość, że ich autorem nie był jego ojciec – dodaje Solski. – Jak się okazało, nie był nim także prof. Tadeusz Zipser, architekt i urbanista, który w latach 50. projektował rozbudowę ogrodu i którego również o to zapytaliśmy. Nie mamy na razie innych tropów.

Slajdy sprzed prawie siedmiu dekad

Skąd wiadomo, że slajdy pochodzą z lat 1957–1960? – To wynika z ich treści – tłumaczy dr Solski. – Na jednym z nich jest napis „Zwieźdzajcie powiększone zoo”, a wiemy, że w 1957 roku do ogrodu zostały przyłączone tereny po Wystawie Ziem Odzyskanych. Ta druga data, rok 1960, wzięła się stąd, że na jednym z przezroczy pojawia się żyrafa, a pierwsze zwierzę tego gatunku sprowadzono do zoo w 1960 roku. Była to zresztą nie tylko pierwsza „wrocławska” żyrafa, ale pierwsze po wojnie zwierzę tego gatunku w polskim ogrodzie zoologicznym – wyjaśnia Solski.

Tańce czy wykłady? Senior nie ma czasu na nudę

Warsztaty tańca country, kawa Plujka w Café Pewex, rozmowy międzypokoleniowe wzorowane na szybkich randkach, nagrywanie podcastów, wolontariat – seniorzy z największych miejscowości nie mogą narzekać na nudę. Zobacz, jakie aktywności proponują swoim mieszkańcom 12 miast Unii Metropolii Polskich.

Redakcja

W każdym z 12 miast zrzeszonych w Unii Metropolii Polskich seniorzy mogą robić najróżniejsze rzeczy: uczestniczą w wykładach Uniwersytetów Trzeciego Wieku, zajęciach kulturalnych, sportowych, kulinarnych, komputerowych, a także potańcówkach, piknikach i koncertach. Odbývają się tam trwające nawet miesiąc Dni Seniora, a przez cały rok funkcjonuje wiele najróżniejszych programów. Zajęć jest tyle, że wybór nie jest prosty.

Białystok: Wykłady o zdrowiu

Wykłady, spotkania ze specjalistami, zajęcia praktyczne – w Białymstoku już po raz 12. seniorzy rozpoczęli naukę na Uniwersytecie Zdrowego Seniora. Bezpłatne zajęcia odbywają się dwa razy w miesiącu na Uniwersytecie Medycznym. Do tej pory absolwentami zostało prawie 550 mieszkańców, a najstarszy student miał 91 lat.

Bydgoszcz: Plujka w Pewexie

Na parterze Centrum Seniorów w Bydgoszczy można się zrelaksować w Pewex Cafe. – Zarówno nazwa i menu, jak i wystrój kawiarni nawiązują do czasów młodości seniorów. „W Pewexie przeżywamy kulinarną podróż do przeszłości. W witrynie jest blok czekoladowy, sernik z rodzynkami, szyszki, sałatka jarzynowa czy też tatar i zimne nóżki. Do tego kawka Pierestrojka, PRLatka lub Plujka” – czytamy na stronie Bydgoszczinformuje.pl. Oczywiście można tam robić o wiele więcej, np. tańczyć zumbę, grać w szachy, wziąć udział w warsztatach robienia na drutach.

Gdańsk: Nagrywanie podcastów

Gdańsk ma bardzo szeroką ofertę zajęć dla seniorów (można o tym przeczytać w portalu Gdańsk.pl w zakładce Gdańscy Seniorzy. Wypatrzyliśmy wśród nich coś niesamowitego: warsztaty „Miejskie dźwiękowanie. Warsztaty podstawowo-literackie”. Ich uczestnicy pisali scenariusze audycji, poznawali podstawy nagrywania podcastów, oswajali się z formą wywiadu radiowego i nagrywali miejskie dźwięki.

W każdym z 12 miast zrzeszonych w Unii Metropolii Polskich seniorzy znajdują zajęcia dla siebie. Mniejsze miasta mają czym się inspirować

Katowice: Punkt Cyfrowego Wsparcia dla Seniorów

W Katowicach wybór także jest ogromny. Wśród propozycji jest stacjonarny Punkt Cyfrowego Wsparcia dla Seniorów, w którym najstarsi mieszkańcy miasta mogą poszerzać swoje umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych. Jest tu 8 stanowisk komputerowych, na których rozwijają swoje umiejętności cyfrowe zarówno indywidualnie, jak i w grupach.

Lublin: Samoobrona

Wśród wielu propozycji dla seniorów z Lublina www.seniorzy.lublin.eu wypatrzyliśmy zajęcia sprawnościowe z elementami samoobrony. W październiku prowadzili je funkcjonariusze z wydziału prewencji Komendy Miejskiej Policji w tym mieście. Uczestnicy poznali techniki stosowane podczas interwencji, ale przede wszystkim uczyli się, jak reagować, gdyby zostali napadnięci na ulicy albo w domu. Mogli to przećwiczyć wraz z policjantami.

Łódź: Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora

Seniorzy z Łodzi również mają ogromny wybór, a teraz jeszcze powstały Centra Zdrowego i Ak-

tywnego Seniora (CZAS). Są w różnych lokalizacjach, żeby każdy mógł tam dotrzeć. Działają przez 5 dni w tygodniu i odbywają się tam najróżniejsze spotkania: edukacyjne, rekreacyjne, prozdrowotne i towarzyskie, a także kursy komputerowe, prelekcje, wykłady. To miejsce, gdzie szachiści i brydżyści mogą znaleźć partnerów do gry, a ci, którzy lubią dyskutować – ciekawych rozmówców.

Kraków: Projekt „Czysty dom”

Kraków ma wiele do zaoferowania seniorom i można o tym przeczytać na stronie dlaseniora.krakow.pl, jednak naszą uwagę zwrócił program „Czysty dom”, dzięki któremu seniorzy powyżej 80. r.ż. oraz osoby niepełnosprawne 70+ mogą zamówić sprząatanie mieszkania: odkurzanie, mycie podłóg, lusterek, czyszczenie kuchni i łazienki, mycie okien. Chętni mogą się zgłaszać, dzwoniąc na infolinię. Usługa jest bezpłatna i będzie realizowana pilotażowo do końca roku.

Poznań: „Senior maluszka tuli”

Wszelkie informacje na temat propozycji dla seniorów mieszkających w Poznaniu są na stronie Centrum Inicjatyw Senioralnych.

Jeden z przykładów? Projekt „Senior maluszka tuli” realizowany na oddziale noworodkowym w miejskim szpitalu im. F. Raszei. Wolontariusze-seniorzy po odpowiednim przeszkoleniu i za zgodą rodziców pomagają w opiece nad wcześniakami. To ważne, bo czyjaś obecność wspiera rozwój psychiczny i fizyczny noworodków, a nie wszyscy rodzice mogą być stale przy nich.

Rzeszów: „Pomocny Pan” i „Pomocna Pani”

Jedną z usług realizowanych przez Miejskie Centrum Seniora w Rzeszowie są projekty „Pomocny Pan” i „Pomocna Pani”. Pierwsza polega na realizowaniu drobnych napraw domowych, a druga umożliwia skorzystanie z drobnych usług porządkowych – mycia okien, sprzątania mieszkania. Prace wykonywane są w ramach wolontariatu 50+.

Szczecin: Akademia Seniora w Muzeum Narodowym

Jedną z najważniejszych instytucji dla starszych mieszkańców Szczecina jest Centrum Seniora, gdzie można znaleźć mnóstwo propozycji ciekawych zajęć. Wśród nich jest Akademia Seniora 2024/2025

w Muzeum Narodowym z ofertą dla seniorów interesujących się historią sztuki i regionu.

Warszawa: „Speed friending”

Źródłem informacji na temat oferty dla seniorów jest strona Centrum Aktywności Międzypokoleniowej z całym mnóstwem wydarzeń, które odbywają się w stolicy. Wśród nich znalazł się projekt „Speed friending”, podczas którego seniorzy i uczniowie jednej ze stołecznych szkół podstawowych mieli okazję się poznać w formule szybkich rozmów.

Wrocław: Dance Country Senior

Seniorzy z Wrocławia mogą sprawdzać kalendarz wydarzeń na stronie Wrocławskiego Centrum Seniora. Jest ich tam mnóstwo! Wielkim powodzeniem cieszą się m.in. warsztaty tańca country. Uczestnicy w kowbojkach i skórzanych kapeluszach tańczą dynamicznie i wybijają obcasami rytm. Jest ogień!

MAGICZNY CZAS NA JARMARKU

Już 29 listopada na Rynek po raz kolejny zawita Wrocławski Jarmark Bożonarodzeniowy. Pośród 550 pachnących lasem choinek, aromatu grzanego wina i czekoladowych pierników na odwiedzających czeka moc atrakcji i 230 domków z prezentami. Tegoroczny jarmark potrwa aż 40 dni – do 7 stycznia 2025 roku.

Agata Zięba

Trwają już ostatnie przygotowania do jego otwarcia. Swoim zasięgiem obejmie cały Rynek podzielony na pierzeje: południową (od rogu Świdnicka/Oławskiego do pl. Solnego), zachodnią (od Solnego do kamieniczek Jaś i Małgosia), północną (od kamieniczek Jaś i Małgosia do rogu Kuźnicka/Wita Stwosza), wschodnią (od rogu Kuźnicka/Wita Stwosza do rogu Świdnicka/Oławskiego), ul. Świdnicką (od Rynku do przejścia podziemnego), ul. Oławską (od Rynku do ul. Szewskiej) i plac Solny.

Jarmark będzie czynny od 29.11.2024 do 7.01.2025 codziennie w godz. 10–21 z wyjątkiem:

- 24.12.2024 (Wigilia) – nieczynne
- 25.12.2024 (1. dzień świąt) – nieczynne
- 26.12.2024 (2. dzień świąt) – czynne od godz. 13
- 31.12.2024 (sylwester) – domki z artykułami przemysłowymi otwarte do godz. 17
- domki z gastronomią i na-pojami otwarte do godz. 2 (1.01.2025)
- 1.01.2025 (Nowy Rok) – nieczynne

Jaki będzie bucik?

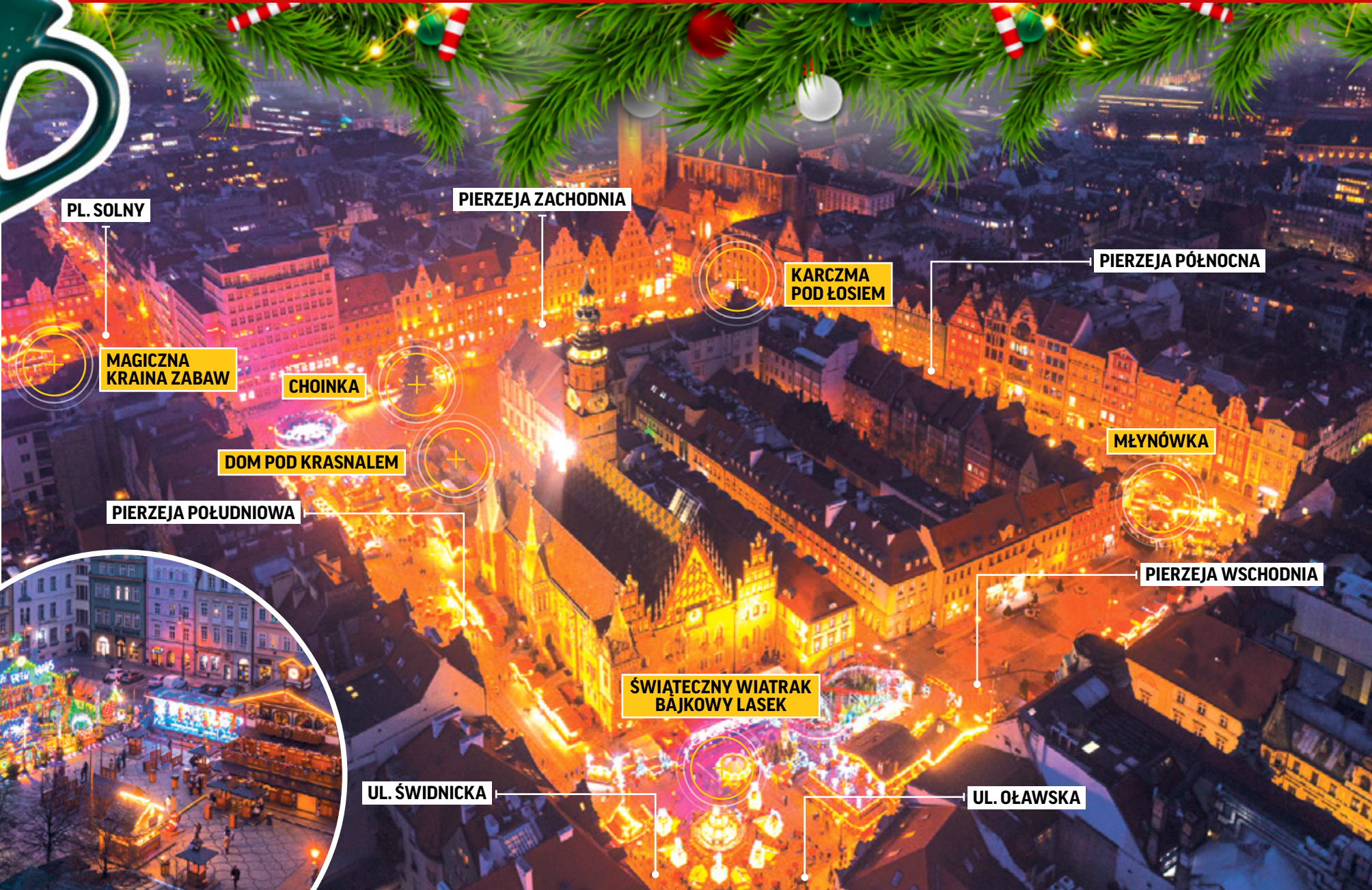
Tradycją Wrocławskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego są ceramiczne kubeczki bućki, które co roku mają nowy kolor. W poprzednich latach kubeczki były m.in. fioleto-

we, czerwone i niebieskie. W tym roku królować będzie kolor zielony. Można w nich skosztować aromatycznego grzańca, gorącej czekolady i innych rozgrzewających napojów, płacąc kaucję, lub zakupić go z napojem na pamiątkę.

Gorących napojów w unikatowych kubeczkach będzie można napić się w kilku lokalizacjach: na placu Solnym w domku z zegarem na wieży – zwanym Ratuszem Placu Solnego, w Świątecznym Wiatraku koło przegierza, domku z tarasem widokowym w Bajkowym Lasku, w Domku Pod Krasnałem przy pomniku Fredry, w Młynówce na północnej pierzei Rynku i najnowszym miejscu spotkań Karczmie pod Łosiem na pierzei zachodniej w pobliżu kamieniczek Jaś i Małgosia.

Nowa choinka

W tym roku zobaczymy choinkę w nowej odsłonie. Sztuczne drzewko mierzy ponad 20 m i waży około 2,5 t. Choinkę zdobi 120 tys. światełek oraz 3 tys. bombek o średnicy 30 cm. Autorem projektu nowej choinki jest architekt Anna Morasiewicz. – Wszystkie gałęzie będą pokryte zieloną girlandą przypominającą prawdziwy świerk. Świąteczne drzewko zostanie przyozdobione złotymi i srebrnymi bombkami. Na jego szczycie pojawi się mierząca blisko dwa metry

Magiczna kraina zabaw na pl. Solnym

nicy wydarzenia mogą liczyć na drobne upominki.

Prezentuś, Kraina Zabaw i Bajkowy Lasek

Na pierzei zachodniej pojawiają się klimatycznie zaaranżowane drewniane domki, w których goście jarmarku będą mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia.

Jak co roku, nie zabraknie tradycyjnego rozświetlenia wrocławskiej choinki magicznym zaklęciem 6.12 o godz. 17. Nasze miasto odwiedzi także sam Święty Mikołaj. Uczest-

nia... Ten przesympatyczny gość pojawia się we Wrocławiu tylko raz w roku, właśnie podczas jarmarku.

Na placu Solnym stanie Magiczna Kraina Zabaw, w której najmłodszy będą mogli sprawdzić swoje siły, przechodząc tor przeszkód. W Bajkowym Lasku obejrzą klasyczne bajki z magiczną wizualizacją i oprawą dźwiękową. A pośród bajkowych chatek pojawi się domek z fabryką prezentów. Przez okna na parterze będzie można podziwiać, jak – pod czujnym okiem Mikołaja –

pieczolowicze pracują elfy, by zdążyć na czas z prezentem dla każdego. Zobaczymy wszystkie etapy ich przygotowywania: od otrzymania worka listów ze świątecznymi marzeniami, przez akceptację projektu, po pakowanie i wysyłkę świątecznych подарunków.

Kulinarne pyszności

Wrocławski Jarmark Bożonarodzeniowy to miejsce szczególne dla wszystkich łasuchów! Można tu skosztować pyszności z róż-

nych regionów Polski i Europy. Pośród smaków i aromatów znajdziemy takie specjały, jak: alzac-kie podplomyki flammkuchen, dania kuchni ukraińskiej, hollenderskie i włoskie sery, hiszpańskie churros, litewskie wędliny, dolnośląskie miody, turecką baklavę, a także wrocławskie kamieniczki w postaci pierników.

Będą też: szaszłyki, golonki, bigos, pajda chleba, szare kluchy, ziemniaki ze śledziem, pierogi, gołąbki, kwaśnica. Pojawiają się po-

trawy z grilla, górskie oscypki z żurawiną, pieczone kasztany, tradycyjne polskie i litewskie wędliny, węgierskie langosze z nadzieniem, tradycyjne kołaczki, słowackie strudle, miody dolnośląskie. Nie zabraknie też świątecznych słodkości: owoców w czekoladzie, owoców suszonych, bakali, chałwy, gofrów tradycyjnych i bąbelkowych, kołaczy węgierskich, świątecznych pralin, czekoladowych pierników.

W poszukiwaniu inspiracji

W tym roku miłośnicy rękodzieła będą mogli wybierać spośród autorskiej ceramiki artystycznej, ręcznie malowanych bombek, oryginalnych drewnianych wyrobów. Wielbiciele biżuterii znajdą wyjątkowe wyroby z kamieni szlachetnych, bursztynu, srebra, metaloplastyki. Pojawiają się wykonane z naturalnego, lnianego materiału ozdobne torby i worki z kolorowymi motywami.

Odwiedzający jarmark kupią również poduchy z motywami ludowymi, ekologiczne świece sojowe, naturalne kosmetyki, ręcznie szyte lalki z Ukrainy i wiele innych trudno dostępnych na co dzień produktów. Każdy, kto jest fanem rękodzieła, techniki decoupage, inspiracji folkowych i stylu eko z pewnością nie będzie zawiedziony.

Tradycyjnie przy wrocławskiej choince zamówimy ręcznie malowaną bombkę z życzeniami lub dedykacją, imienną podkową na szczęście, wykutą przez kowala. Z jarmarkowymi talizmanami do bra passa nie opuści nikogo przez cały następny rok.

Podczas tegorocznego Wrocławskiego Jarmarku Bożonarodzenio-

wego kontynuowana będzie idea bezpłatnych warsztatów świątecznych dla dzieci ze szkół i przedszkoli. Zajęcia z ozdabiania pierników będą odbywać się w dwupoziomowym domku w Bajkowym Lasku. Funkcjonować będzie też świąteczna scena, na której zobaczymy występy dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, kameralne koncerty i wydarzenia z okazji święta Trzech Króli.

Społecznie i lokalnie

W tym roku po raz kolejny na jarmarku zagości ciesząca się dużą popularnością Strefa Wrocław Społecznie i Lokalnie. Na pierzei zachodniej rękodzielniczy, lokalni producenci, manufaktury rodzinne z Dolnego Śląska zaprezentują swoje produkty.

Miłośnicy rękodzieła będą mogli zakupić: autorską ceramikę, dekoracje świąteczne, wyroby z drewna, biżuterię, ciepłe skarpety i szalik, a nawet psie akcesoria. Będzie też okazja, aby spróbować produktów spożywczych pochodzących od regionalnych wystawców – miodów, kwasów chlebowych, olei, konfitur czy past orzechowych. Przez najbliższe pięć tygodni w strefie zagości około 50 wystawców. Co ważne z zakupami tutaj nie warto zwlekać, bo wystawcy będą się w niej zmieniać w każdy czwartek.

Na Wrocławskim Jarmarku Bożonarodzeniowym swoje stoisko zaprezentuje także miasto. W Domku Miejskim prowadzona będzie sprzedaż produktów z WROsklep.pl. To wrocławskie bluzy, koszulki, skarpetki i czapki, kubki i plecaki. Gospodarzem domku jest Aquapark.

➔ Więcej na www.jarmark-bozonarodzeniowy.com

29.11.2024 OFICJALNE OTWARCIE JARMARKU

- godz. 16.45 – rozpoczęcie przemarszu orkiestry dętej na pierzei północnej (zatrzyma się w okolicy pomnika Fredry z około 10-minutowym koncertem)
- godz. 17 – uroczyste otwarcie jarmarku
- godz. 17.05 – świąteczny koncert zespołu Tree-O (Anna Szul, Wojciech Dereń, Zuzia Maszyńska w pobliżu pomnika Fredry)

30.11–1.12.2024 RADIO ZET NA ŻYWO Z PLACU SOLNEGO

6.12.2024 ROZŚWIETLENIE CHOINKI

- godz. 17 oficjalne rozświetlenie choinki i powitanie Mikołaja (wydarzeniu towarzyszył będzie świąteczny koncert zespołu „Krzykaśki”)

8.12.2024 ŚWIĄTECZNE WIDOWISKO „KRÓLOWA ŚNIEGU”

- godz. 17 świąteczne widowisko artystyczne w pobliżu choinki

12.12.2024 STREFA RADIA ESKA NA WROCŁAWSKIM RYNKU

- w godz. 12–20 Zabawa terenowa dla słuchaczy i uczestników jarmarku w postaci odnalezienia szyfru do otwarcia świątecznego sejfów Radia ESKA.

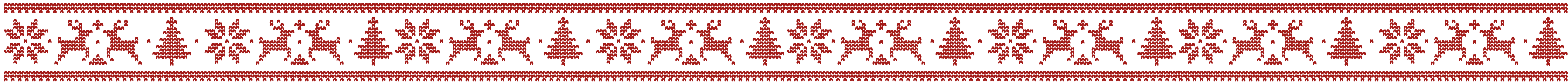
15.12.2024 ŚWIĄTECZNA PARADA Z MIKOŁAJEM I PRZYJACIÓŁMI

- godz. 17 kolorowe widowisko artystyczne w pobliżu choinki

19.12.2024 STREFA RADIA ESKA NA WROCŁAWSKIM RYNKU

4.01.2025 WYSTĘPY ARTYSTYCZNE

- godz. 16 występy tancerzy i wokalistów z Oławy
- godz. 17.45 koncert świąteczny Natalii Pławiak
- godz. 18.45 zespół Big Bike Orchestra – świąteczna parada przez jarmark
- 5.01.2025 Występy artystyczne
- godz. 16 występ Akademii Mażorettek „Mari Mar” w Górze
- godz. 16.40 koncert Anny Szul „Dźwiękodzieło”
- godz. 17.45 koncert Mirka Bielińskiego
- godz. 19 noworoczny koncert zespołu INO ROS na góralską nutę

Boisko sportowe Ołtaszyn do remontu

Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław planuje wymianę nawierzchni trzech części kompleksu przy ul. Strachowskiego 53 na Ołtaszynie: boiska do koszykówki, bieżni (dwa tory), placu zabaw. Remont powinien zakończyć się do kwietnia 2025 r. Na realizację inwestycji MCS Wrocław pozyskał dofinansowanie z Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju Bazy Sportowej. Koszt: ok. 0,5 mln zł.

Nowy Dwór zbierał dla powodzian

Prawie 10 tys. zł zebrano dla powodzian podczas kiermaszu książek w filii nr 22 Miejskiej Biblioteki Publicznej na Nowym Dworze. Pieniądze zostaną przekazane na pomoc powodzianom z okolic Kłodzka, a dokładniej na odbudowę zniszczonego na skutek tegorocznej powodzi Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Żelaźnie. Akcję charytatywną zorganizowało Stowarzyszenie Aglomeracja Wrocławska, Fundacja Ładne Historie i Miejska Biblioteka Publiczna im. Różewicza we Wrocławiu, przy wsparciu CK Nowy Pafawag.

Nowości na placu zabaw na Żernikach

Zarząd Zieleni Miejskiej na prośbę mieszkańców osiedla o modernizację placu zabaw przy ul. Żernickiej i Objazdowej zamontuje zestaw zabawowy – domek ze zjeżdżalnią dla młodszych dzieci i trampoliną.

Targi Włóczki 7.12

Dagna Zielińska, wrocławska pasjonatka dziewiarstwa, zaprasza na Yarn Fest Wrocław – Targi Włóczki 7.12 w godz. 10-18 we Wrocławskim Centrum Kongresowym, ul. Wystawowa 1. Bilety od 25 zł, ale osoby do 16. roku życia i biorące udział w warsztatach (w każdym wieku) mają wejście gratis.

MUCHOBÓR WIELKI

Stanisławowska 103 – tutaj rozwiniesz skrzydła

Jasne, pachnące nowością, usytuowane w samym sercu osiedla – Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży Muchobór Wielki mieści się teraz w świeżo wyremontowanym lokalu przy ul. Stanisławowskiej 103.

■ Beata Turska

CRiADiM Muchobór Wielki działa od pon. do pt. w godz. 16-20. Powstało z myślą o najmłodszych wrocławianach.

Uczestnicy organizowanych tu zajęć robią mnóstwo najróżniejszych rzeczy, które są ważne nie tylko dla ich „tu i teraz”, ale i dla przyszłości: odrabiają lekcje i przygotowują się do sprawdzianów, uczą angielskiego. Rozwijają także swoje zainteresowania, uczestnicząc np. w warsztatach kulinarnych, plastycznych, tanecznych, teatralnych.

Do centrum zapisało się 52 dzieci: 37 z nich przychodzi regularnie, czasem codziennie, pozostałe wpadają np. raz w tygodniu.

Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży Muchobór Wielki to 18. takie centrum we Wrocławiu

– Wszystkie wiedzą, że drzwi są zawsze dla nich otwarte – zapewnia Iwona Cisko, prezeska Stowarzyszenia Wsparcie, które od 2020 roku realizuje zadanie CRiADiM Muchobór Wielki.

Joanna Nyczak, dyrektorka wydziału zdrowia UMW, tłumaczy, że chodzi o ukształtowanie w młodych ludziach rozmaitych kompetencji i postaw prospołecznych. – Wspieramy rodziców i przeciwdziałamy np. sięganiu po alkohol – dodaje Nyczak.

Od 19.11 CRiADiM mieści się przy ul. Stanisławowskiej 103 i jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do nowej sali prowadzi podjazd, miejsca jest więcej, a wszystko pachnie nowością. Remont kosztował ok. 400 tys. zł.

OŁBIN

Ta kamienica znów wygląda jak kawałek tortu

Kamienica przy ul. Baryckiej 7 ma ponad 130 lat i... zachwyca na nowo. Zakres remontu objął remont dachu i piwnicy, ale największe wrażenie robi frontowa elewacja. Podziwiać też możemy pieczołowicie odtworzoną sztukaterię i detale architektoniczne.

Barycka 7 to adres jednej z dwóch komunalnych kamienic na tej ulicy

■ Redakcja

Udało się je odtworzyć dzięki znalezionej w miejskim archiwum oryginalnej dokumentacji z 1888 roku. Wzrok przykuwa portal wejściowy ozdobiony roślinnymi motywami i zwieńczony stylizowanymi w motyw muszli czy kartuszy.

W środku zarządca budynku – Zarząd Zasobu Komunalnego – wyremontował piwnice, zabezpieczając stalowe belki stropu, wykonując izolację przeciwwilgociową, naprawiając schody prowadzące na najniższą kondygnację. Remont objął także dach. – Wzmocniliśmy jego konstrukcję, naprawiliśmy kominy i wymieniliśmy instalację oświetleniową w piwnicy

i na strychu – wylicza Martyna Stefanowicz z ZZK. – Renowacji poddaliśmy także zabytkowe drzwi wejściowe – dodaje. Koszty remontu wyniosły ponad 1 mln zł. Wcześniej budynek został podłączony do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Cała Barycka powoli odzyskuje dawną świetność. Zmiany w wyglądzie pierzei kamienic po nieparzystej stronie ulicy zapoczątkował remont elewacji przy Baryckiej 5. Tym adresem opiekuje się prywatny zarządca, ale w kosztach tego remontu według swoich udziałów w budynku partycypowała także Gmina Wrocław. Na najbliższe lata planowany jest również remont drugiego komunalnego budynku przy tej ulicy – Baryckiej 9.

Ekipa z Równika za granicą i w przestworzach

Pracownicy Cafe Równik – pierwszej w Polsce klubokawiarni, w której pracownikami są osoby z niepełnosprawnością intelektualną – byli na Cyprze i w Finlandii, a teraz marzą o wyprawie na równik Ziemi, a dokładniej do Ekwadoru. Przygotowują się do tego... latając szybowcami i dwupłatowcami. Przeczytajcie!

I Beata Turska

Cafe Równik przy ul. Jedności Narodowej 47 – na wrocławskim Nadodrze – to wyjątkowe miejsce: kelnerami, baristami i pomocami kuchennymi są tu osoby z niepełnosprawnością intelektualną, które dzięki pracy rozwijają się i uczą wszystkiego, co pomaga im radzić sobie w życiu. Kawiarnię założyło Stowarzyszenie Twórców i Zwolenników Psychostymulacji. Pomysł był wspólną inicjatywą prof. Małgorzaty Młynarskiej (logopedy) i dr. hab. Tomasza Smereki (psychologa) i okazał się strzałem w dziesiątkę: terapia przez pracę przynosi świetne efekty. Pracownicy stali się bardziej otwarci, samodzielni, lubią to, co robią i stale się rozwijają. W 2019 roku znaleźli się wśród 30 Kreatywnych Wrocławia. A co u nich słychać teraz?

6 lat zdobywania doświadczeń

W ciągu 6 lat istnienia kawiarni pracownicy Cafe Równik bardzo wiele się nauczyli. – Na początku za każdym z nich stał asystent, pokazywał, co i jak zrobić. Teraz wielu z nich potrafi nie tylko parzyć świetną kawę, ale też obsłużyć wszystkie urządzenia, włącznie z kasą fiskalną, wpłacić pieniądze do wpłatomatu, otworzyć i zamknąć kawiarnię. Wszyscy stali się bardziej otwarci, lepiej się komunikują. Zaprzyjaźnili się. Łączy ich nie tylko praca, ale i wspólne hobby: taniec. To ludzie o dużym potencjale. Nie byłoby w stanie z niego korzystać, gdyby siedzieli w czterech ścianach z nosem w telefonie i obsługiwani przez rodzinę – mówi prof. Małgorzata Młynarska, prezeska Stowarzyszenia Twórców i Zwolenników Psychostymulacji.

Podróże kształcą

Praca pracą, ale jak wiadomo, kształcą także podróże. Ekipa z Równika wzięła udział w dwóch wyjazdach z projektu Erasmus, zorganizowanych dzięki pomocy firmy Dobre Kadry. – Takie wyjazdy i wszystko, co się z nimi wiąże – pakowanie, lot samolotem, przebywanie z dala od domu, zwiedzanie i udział w różnych atrakcjach, poznawanie nowych osób, komunikowanie w obcym języku – jeszcze bardziej rozwijają naszych pracowników. Stają się

Ekipa Cafe Równik na Cyprze (wiosna 2024). Pierwsza wyprawa za granicę, w tak dużej grupie, poprzedzona była wieloma przygotowaniem

odważniejsi, podejmują nowe wyzwania, pokonują bariery, których nie napotykają na co dzień, robią rzeczy, których nigdy dotąd nie robili wyjaśnia prof. Młynarska.

Wiosna na Cyprze

W kwietniu tego roku dzięki pomocy firmy Dobre Kadry pierwsza 10-osobowa grupa spędziła tydzień na Cyprze. – To było bardzo ciekawe doświadczenie – mówi prof. Młynarska. – Pierwszy raz byliśmy z naszymi pracownikami za granicą w tak dużej grupie. Nie pojechali tam z marszu: przed wyjazdem zaznajamiali z informacjami na temat Cypru i szlifowali angielski. Jeden z nich, Szymon, zna ten język biegle, więc podczas wyjazdu pełnił rolę tłumacza.

Ekipa z Równika zatrzymała się w Lefkarze, w hoteliku prowadzonym przez cypryjsko-bułgarską rodzinę, z którą bardzo się zaprzyjaźniła. Zwiedziła też całą okolicę – wyjeżdżała na wycieczki do różnych miejsc i na plażę. – Najbardziej podobały mi się kościoły nazywane cerkwiami, piękne widoki i uliczki w Lefkarze. No i koty. Koty to podstawa – mówi Karolina Luśnia, która brała udział w wyjeździe.

– Potwierdziła się hipoteza, którą stawialiśmy przed wyjazdem: że takie podróże są jeszcze bardziej stymulujące niż praca. Usamodzielniają i rozwijają niewiarygodnie szybko – mówi prof. Młynarska. – Z pewnością ma na

to wpływ atmosfera towarzysząca temu, że jest się w obcym kraju, fakt, że trzeba na bieżąco reagować na to, co się dzieje, pilnować grupy i swoich rzeczy, być punktualnym, samodzielnym. Uczestnicy, zwłaszcza ci nieśmiali, nabrali też więcej odwagi.

Jesień w Finlandii

W październiku kolejna grupa wybrała się do Finlandii. Zamieszkała w ośrodku otoczonym lasem. – Wśród uczestników była dziewczyna na wózku, Agnieszka – wspomina prof. Małgorzata Młynarska. – Okazało się, że da się wszystko zorganizować tak, żeby razem z resztą

grupy mogła zobaczyć i lasy, i góry, wszystko. Jej koledzy niemal walczyli o to, który z nich będzie jej danego dnia pomagał. Poza wycieczkami było też dużo innych zajęć organizowanych przez gospodarzy, w tym strzelanie z łuku.

– Nasi pracownicy bardzo się ze sobą zintegrowali, a wszystko dzięki temu, że przez połowę wyjazdu nie mieli komórek – mówi prof. Młynarska. – W wolnym czasie, zamiast pisać SMS-y, spotykali się, rozmawiali, organizowali sobie własne rozrywki, np. grali w państwa-miasta, wrzucali piłkę do kosza i czytali „Krzyżaków”. I choć generalnie mają większe

trudności z mówieniem niż grupa „cypryjska”, opowiadali o swoich wrażeniach więcej, bo więcej zapamiętali. Dało nam to do myślenia. Podczas kolejnych wyjazdów także zrezygnujemy z telefonów.

Marzenie na przyszłość: Ekwador

Pracownicy Równika bywają nie tylko za granicą. Mają za sobą wyjazdy studyjne do Krakowa i Warszawy, pewnie wybiorą się do Gdańska i Torunia. Ale z zagranicy nie rezygnują. Marzą o wyprawie do Ekwadoru w Ameryce Południowej. Dlaczego akurat tam? Bo nazwa „Ekwador” pochodzi od hiszpańskiego słowa oznaczającego „ecuador”, czyli równik, a odwiedzając przebiegający przez ten kraj równoleżnik zero, można stanąć na obu półkulach Ziemi równocześnie.

Pomysł, by wybrać się do Ekwadoru, nie jest nierealny, bo ekipie z Równika nie brakuje odwagi. Pracownicy kawiarni w ramach projektu „Górskie marzenia ponad chmurami” i dzięki Naszej Fundacji latali w Świebodzicach i w Jeleniej Górze szybowcami i niewielkimi dwupłatowcami, „Antkiem” i „Wilgą”. Ale jak napisali na Facebooku: – Podróż marzeń na równik Ziemi na pewno będzie potrzebować wsparcia ze strony sponsorów. Wierzymy, że znajdą się zamożni ludzie z polotem i fantazją, którzy czują cel tej podróży i pomogą nam ją odbyć.

➤ Cały artykuł na stronie wro.news/cafe-rownik

Z lotniska aeroklubu w Jeleniej Górze wzbijali się w przestworza

Masz kartę seniora? Masz zniżkę!

Teatr Scena Kamienica (partner Wrocławskiego Centrum Seniora i Wrocławskiej Karty Seniora) zaprasza na wydarzenie w okresie styczeń – marzec 2025, na które została przygotowana specjalna zniżka dla posiadaczy Wrocławskiej Karty Seniora. Zaplanowano następujące koncerty: Wielka Gala Operetki – Koncert Noworoczny (11.01), Węgierskie czardasze i tańce (24.01), Erotyki polskie (30.01), Wieczór klezmerski (8.02), Pałacowe czwartki z Operetką – Zochani w Operetce (13.02), Gdy Opera spotyka się z Operetką (22.02), Wielka Gala Tenorów – Koncert z okazji Dnia Kobiet (9.03), Pałacowe czwartki z Operetką – Operetkowa bombonierka (13.03), Melodie z filmów i seriali (22.03).

Za okazaniem Wrocławskiej Karty Seniora od 27.11 do 4.12 2024 można kupić do dwóch biletów na jedną kartę na wybrane wydarzenia z 20-procentowym rabatem od ceny biletu ulgowego. Promocja trwa do wyczerpania miejsc. Nie ma telefonicznej rezerwacji promocyjnych biletów. Można je kupić wyłącznie w kasie od pon. do pt. w godz. 12–16 w gmachu NOT, ul. Piłsudskiego 74 (wysoki parter, sale 111–112).

Bądźmy razem w Dzień Wolontariusza

Co roku 5 grudnia to szczególna data w kalendarzu wszystkich wolontariuszy, działaczy i społeczników. W tym dniu na całym świecie obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Wolontariusza – święto osób, które bezinteresownie angażują się w pomoc innym.

5 grudnia wolontariusze mają swoje święto. Na zdjęciu pakują paczki świąteczne dla Caritas, grudzień 2022

Redakcja

Z tej okazji Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zaprasza wolontariuszy z organizacji pozarządowych i instytucji, firm oraz grup nieformalnych na wspólne świętowanie. – Chcemy w ten sposób docenić ich wkład pracy w naszym mieście, podziękować za poświęcony czas,

gotowość do pomocy i uwagę skierowaną w stronę innych – mówi Dorota Feliks, dyrektor WCRS. – Wolontariusze i wolontariuszki niezwykle wzbogacają Wrocław, dzieląc się swoją pozytywną energią i umiejętnościami – zaznacza.

Upominkiem, który przygotowano z tej okazji, jest projekcja fabu-

larnego filmu „Simona Kossak”, który właśnie wchodzi na nasze ekrany. Jest to historia życia znanej biologiki, pochodzącej z artystycznej rodziny, która konsekwentnie i z uporem realizowała życiową pasję, stając w obronie nie tylko swoich ideałów, ale również świata roślin i zwierząt. – Mamy nadzieję, że historia tej niezwykłej kobiety – badacz-

ki i przyrodniczki – zainspiruje wrocławskich wolontariuszy do rozwijania swoich zainteresowań – zapraszają organizatorzy. Seans odbędzie się 5 grudnia o godz. 17 w Kinie Nowe Horyzonty. Po seansie będzie okazja do wspólnego świętowania w holu kina.

Film zostanie wyświetlony w wersji polskiej z angielskimi napisami. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, ale obowiązują zapisy. Liczba miejsc jest ograniczona (wynika to z wielkości sali kinowej), dlatego liczy się kolejność zgłoszeń. Chętni wolontariusze mogą zapisać się indywidualnie, wypełniając formularz na stronie wolontariat.wroclaw.pl.

Zgłoszenia grupy może dokonać koordynator lub opiekun wolontariatu, wysyłając e-mail pod adres: centrum@wolontariat.wroclaw.pl. Wejściówki będzie można odebrać w kinie w dniu wydarzenia od godz. 16.30 w oznakowanym punkcie informacyjnym. Organizatorzy proszą, by zadeklarowana liczba wejściówek odzwierciedlała rzeczywistą liczbę osób uczestniczących w wydarzeniu. W razie pytań, można skontaktować się z zespołem ds. wolontariatu (tel. 71 772 49 91).

Nowy eksponat w Zajeźdni: mundur Piotra Jurczaka

Piotr Jurczak (1896-1940) z córką – Hanną Gucwińską (1932-2023)

Centrum Historii Zajeźdni na wystawie „Golgota Wschodu” prezentuje w przejmujący sposób losy Polaków zsyłanych na Sybir. Teraz ekspozycję wzbogacił mundur nadkomisarza Piotra Jurczaka, który przekazała Komenda Wojewódzka Policji. Funkcjonariusz był ojcem Hanny Gucwińskiej.

Redakcja

Nadkomisarz Policji Państwowej Piotr Jurczak (1896–1940) jest patronem powstałej w 2022 roku Izby Pamięci Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Nie wszyscy wiedzą, że był on ojcem Hanny Gucwińskiej, żony długoletniego dyrektora wrocławskiego zoo, a jego życie było nierozdzielnie związane z mundurem. Jurczak walczył w szeregach Wojska Polskiego na frontach wojny polsko-bolszewickiej oraz w III Powstaniu Śląskim. Przez cały okres międzywojenny służył w Policji Państwowej. We wrześniu 1939 roku dostał się do sowieckiej niewoli i wiosną 1940

roku został rozstrzelany przez NKWD. 20 listopada replika jego munduru wraz z odznaczeniami została przekazana przez nadinsp. Pawła Półtorzyckiego, komendanta wojewódzkiego Policji we Wrocławiu na wystawę „Golgota Wschodu”, którą można oglądać przy ul. Wittiga 10.

Wystawa w nowoczesny sposób opowiada o losach Polaków zsyłanych przez różne wcielenia Rosji przez ostatnich kilkadziesiąt lat na Sybir. Ofiarowany przez KWP we Wrocławiu mundur wejdzie w poczet eksponatów Centrum Historii Zajeźdni. Dzięki niemu zwiedzający będą mogli poznać elementy umundurowania przedwojenne-

go funkcjonariusza Policji Państwowej. Kurtka nosi oznaczenia Okręgu Lwowskiego Policji Państwowej – baretki są kopią rzeczywistego kompletu odznaczeń państwowych i medali nadkom. PP Piotra Jurczaka. To: Krzyż Walecznych (1921), Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi I Klasy, Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918–1921, Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, Krzyż Srebrny Orderu Wojskowego Virtuti Militari (pośmiertnie) i Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939 r. (pośmiertnie).

➤ Więcej na stronie zajezdnia.org

Te szable to prawdziwe dzieła sztuki

Szable, które kiedyś nosili przy boku generałowie: Władysław Anders, Stanisław Maczek, Józef Haller i wielu innych, można zobaczyć na wyjątkowej wystawie w Muzeum Militariów. To największa na świecie wystawa szabel polskich oficerów walczących o odzyskanie niepodległości Polski.

Robert Migdał

Szable prezentowane w Muzeum Militariów (odział Muzeum Miejskiego Wrocławia) przy ul. Cieszyńskiego 9 pochodzą ze zbioru znanego kolekcjonera broni siecznej Pawła Komorowskiego.

– Na potrzeby wystawy wybrał on 41 imiennych szabl polskich generałów. To unikatowy i niezwykle cenny zbiór, bowiem szable generalskie to rzadki, mocno nacechowany symbolicznie przedmiot, w wielu kręgach funkcjonujący jako relikwia polskich dążeń niepodległościowych – wyjaśniają organizatorzy. Szable prezentowane na wystawie należały niegdyś do znanych i zasłużonych wodzów Wojska Polskiego, takich jak:

- Edward Rydz-Śmigły,
- Władysław Anders,
- Bolesław Wieniawa-Długoszowski,

Dr Mariusz Cieśla, kierownik Muzeum Militariów, zaprasza na wyjątkową wystawę szabl generałów

- Józef Haller,
- Stanisław Maczek,
- Tadeusz Kutrzeba,
- Felicjan Sławoj Składkowski,
- Tadeusz Rozwadowski,
- Kazimierz Raszewski,
- Stanisław Rostworowski,
- Zygmunt Podhorski,
- Stanisław Szeptycki.

Część z dowódców, którzy nosili przy boku owe szable, wykazała

się bohaterstwem na polu bitwy, inni pełnili ważne funkcje w rządzie Józefa Piłsudskiego i Gabriela Narutowicza. Prezentowane szable są nie tylko powiązane ze znanymi postaciami z polskiej historii, to także przykład sztuki zdobienia tego typu broni. – Szable mają wyryte na ostrzu dedykacje, polskie symbole narodowe, najwyższe odznaczenia państwowej, w tym Virtuti Militari. Uzupełniają je zdobienia w modnych w dwudziestolecie stylach dekoracyjnych: art deco i modernizmie. Większość

z prezentowanych szabel powstała w słynnej fabryce broni siecznej Gabriela Borowskiego w Warszawie – informuje Muzeum Miejskie Wrocławia. Zbiór szabl Pawła Komorowskiego razem z kolekcją szabel (w tym ułańskich) ze zbiorów wrocławskiego Muzeum Militariów tworzą największą w Polsce stałą ekspozycję imiennych szabel generalskich.

➤ **Muzeum czynne jest od śr. do sob. w godz. 11–17, w niedz. 10–18. Więcej na www.mmw.pl**

Kup książki na prezenty w Hali Stulecia 5-8.12

Od 5 do 8 grudnia znów będziemy mieli okazję kupić w Hali Stulecia książki na świąteczne prezenty. Jak co roku można to zrobić podczas Wrocławskich Targów Dobrych Książek. To już 32. edycja tego wydarzenia. W programie nie tylko stoiska wydawnictw, ale także mnóstwo spotkań z autorami i rozmów wokół publikacji. Szczegółowy program oraz bilety w cenie 12,49 zł (normalny) i 7,49 zł (ulgowy) na stronie targikszazek.pl. Godziny otwarcia: 12–19 (5.12), 11–19 (6 i 7.12), 11–17 (8.12).

Nowa wystawa Muzeum Architektury

Sklep z wełnami Merino przy pl. PKWN (obecnie pl. Legionów), bar Wiking na ul. Świerczewskiego (obecnie ul. Piłsudskiego) i słynny Klub Dziennikarza przy Podwalu – wystawa „Nowoczesne wnętrza” prezentuje i przypomina miejsca z lat 50. i 60. XX w. znane i lubiane we Wrocławiu. Większości z nich nie ma już na mapie miasta. Warto zobaczyć, jak wyglądały. Wystawa będzie prezentowana w Muzeum Architektury przy ul. Bernardyńskiej do 16 marca 2025 roku. Więcej informacji na stronie www.ma.wroc.pl.

Mistrzowie malarstwa we Wrocławiu

Prace mistrzów np. legendy pop-artu Andy’ego Warhola lub najciekawszych polskich twórców współczesnych, jak Wilhelm Sasnal czy Małgorzata Mirga-Tas obejrzymy w galerii Krupa Art Foundation. Fantastyczna jest też aranżacja stworzona przez... dzieci.

Magdalena Talik

Krupa Art Foundation otworzyło we wrześniu 2023 roku, wtedy zaaranżowano też wystawę stałą. Teraz kolej na drugą odsłonę tej wystawy z pracami z bogatych zbiorów (liczących dziś ok. 400 dzieł) wrocławskich kolekcjonerów – Sylwii i Piotra Krupów. Mieliliśmy okazję zobaczyć już klasyków polskiej sztuki współczesnej – Strzebińskiego, Kantora, Fangora, Dwurnika, Dróżdża czy Natalię LL. Tym razem będziemy mogli obejrzeć dzieła twórców, takich jak: Pola Dwurnik, Agata Ingarden, Małgorzata Mirga-Tas, Włodzimierz Pawlak, Teresa Pagowska, Wilhelm Sasnal, Jan Tarsin, Rafał Wilk czy Andy Warhol.

Co ciekawe, w przygotowywaniu wystawy pomogły dzieci z Autorskiej Szkoły Podstawowej Jaskółka: Gracja, Hania, Pola i Wincenty, Laura, Hania, Wiktoria, Klara i Sara, Zuzia, Ania, Marcelina, Miah, Helena, Luna, Lea, Mikołaj, Tytus i Julia, Marysia. Pod okiem kuratorek i edukatorów uczniowie pomagali dobierać dzieła i aranżować ścieżki narracyjne (pomogą zwiedzającym zrozumieć dziecięcą punkt widzenia). To także oni zatytułowali wystawę: „Nazwa bez wystawy, wystawa bez nazwy”. Krupa Art Foundation mieści się w Rynku 27/28. Czynna jest pon., śr., czw. 12–18, pt. – niedz. 11–20. Bilety: 35 zł (normalny), 25 zł (ulgowy).

Klasyka kina niemego z muzyką na żywo w DCF

„Muszla i Ksiądz”, „Pies andaluzyjski”, „Słońce i cień”, „Golem” te filmy z akompaniamentem na żywo obejrzymy 7.12 w Dolnośląskim Centrum Filmowym. Muzycyści pojawią się Igor Gawlikowski – gitarzysta, kompozytor, eksperymentator i zespoły ROSA VERTOV i AGRASSIVA 69. Wydarzenie odbywa się w ramach festiwalu Energia Dźwięku. Bilety na seanse w cenie 30 zł dostępne są w kasach DCF. Szczegóły na stronie dcf.wroclaw.pl.

„Nazwa bez wystawy, wystawa bez nazwy” w Krupa Art Foundation

Segregowanie śmieci?
Co za nuda...

ZAGRAJ W GRĘ!

Masz 5 żyć i niewiele czasu, by dopasować spadające odpady do koszy. Ile punktów zdobędziesz?

Zobacz szczegóły:

www.wroclaw.pl/gra-odpadowa

Segregując na 5 koszy, unikniesz podwójnej opłaty

Szwed ma dać tlen szczypiornistom Śląska

Dwa ligowe zwycięstwa po 11 rozegranych meczach mają na koncie piłkarze ręczni Śląska. Zajmują przedostatnie miejsce w Orlen Superlidze. Wrocławski klub przed kilkoma dniami zamieszał więc w kotle i rolę pierwszego trenera przejął znany w naszym kraju Szwed – Patrik Liljestrand. Dotychczasowy trener Bartłomiej Koprowski zostanie jednak w sztabie.

Michał Sałkowski

Początek września to wygrana Śląska z Piotrkowianinem w rzutach karnych, koniec września to wyjazdowa wygrana za trzy oczka z MMTS-em Kwidzyn. I tyle. Licznik zdobytych punktów beniaminka zatrzymał się na liczbie 5. Szalę decyzji o zmianie na fotelu pierwszego trenera przechyliła porażka z ostatnim w tabeli KPR-em Legionowo 30:39.

26 lat w tym fachu

Do Wrocławia zawitał Szwed Patrik Liljestrand. 56-latek na ławce trenerskiej wypracował już ponad ćwierć wieku, z czego siedem lat w Polsce – w Górniku Zabrze, MKS-ie Kalisz czy Azotach Tarnów. Jako zawodnik grał na pozycji bramkarza. Z kadrą Szwecji zdobył wicemistrzostwo olimpij-

Patrik Liljestrand miał już styczność z polskim szczypiornikiem. Trenował Górnik Zabrze, MKS Kalisz i Azoty Tarnów

skie w Barcelonie w roku 1992.

Ale do terazniejszości i WKS-u wróćmy. Dotychczasowy pierwszy trener Bartłomiej Koprowski został w sztabie w roli asystenta. Sam Liljestrand czasu na aklimatyzację nie dostał za dużo. Dwa dni po angażu zagrał już ze Śląskiem w 1/16 finału Orlen Pucharu Polski. Wygrał wyjazdowe spotkanie z Grunwaldem Poznań 31:30. Śląsk wychodził w tym spotkaniu na prowadzenie +5.

Mistrz na ligowy początek

W debiucie na ławce trenerskiej Śląsk dowodzony przez Szweda

zmierzył się z mistrzem Polski – Orlen Wisłą Płock.

Mistrz przed meczem we Wrocławiu wygrał komplet ligowych spotkań. I tak pozostało. Pokonał WKS 32:21, po pierwszej połowie mając już bilans +10. Kłut nie miłosiernie szybkimi kontrami, a po straconych bramkach błyskawicznie i skutecznie atakował (Mihić 7 goli, Serdio 5). Śląsk szarpał, ale grał chaotycznie. Znotował aż 17 strat. Próbował nawet grać na dwóch obrotowych, bez bramkarza, ale w starciu z szybką Wisłą nie zdało to egzaminu. Ćwiczył jednak nowe rozwiązania w rozegraniu, nawet ze świadomością, że takiego rywala napocząć się... nie da.

Co innego w poniedziałek – 2 grudnia. W Arenie Kalisz Śląsk zmierzy się z Energą MKS. To bardziej ekipa środka tabeli, grająca absolutnie w kratkę, choć rzeczywiście trudna do pokonania na własnym parkiecie (przegrała tylko po karnych z Wybrzeżem). WKS musi jednak szukać nowej energii. Nowy trener ma o to zadbać.

Tydzień w skrócie

Zmiana trenera poskutkowa-ła, pod wodzą Michała Hetela **piłkarski Śląsk Wrocław** po dobrym meczu zremisował z Jagiellonią w Białymstoku 2:2. Gole dla WKS-u zdobyli Arnau Ortiz i Jakub Jezierski. Dla mistrza Polski trafia-łi Lamine Diaby Fadiga i Jesus Imaz. Mimo tego wyniku Śląsk pozostał na ostatnim miejscu w tabeli. Po 15 rozegranych meczach ma zaledwie 10 punktów na koncie.

Piątą porażkę w tym sezonie **Tauron Ligi** poniosły siatkarki #VolleyWrocław. Ekipa z Dolnego Śląska wyraźnie przegrała u siebie 0:3 (-13, -21, -17) z ekipą PGE Grot Budowlani Łódź. Już w piątek wrocławianki dostaną szansę na poprawę nastrojów i ligowej tabeli. Zagrają w Kaliszu z Energą MKS.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa (16.kolejka), 30.11, 14.45
Tarczyński Arena
Śląsk Wrocław
– Puszcza Niepołomice
(Canal+ Sport3)

koszykówka

Orlen Basket Liga, 29.11, 19.30, Hala Orbita
Śląsk Wrocław
– Dziki Warszawa
(Emocje TV)

Orlen Basket Liga Kobiet, 1.12, godz. 16, Arena Sosnowiec
MB Zagłębie Sosnowiec
– IKS Ślęza Wrocław
(Emocje TV)

piłka ręczna

Orlen Superliga, 2.12, 20.30, Arena Kalisz,
Energia MKS Kalisz
– **Śląsk Wrocław**
(Polsat Sport 1)

siatkówka

Tauron Liga, 29.11, godz. 19,
Arena Kalisz
Energia MKS Kalisz
– #VolleyWrocław
(Polsat BOX GO)

Dwa mecze: o 6 punktów i ćwierćfinał

To będzie intensywny przełom listopada i grudnia dla piłkarzy i kibiców Śląska Wrocław. WKS zagra dwa domowe mecze – ligowy z Puszcą Niepołomice i pucharowy z Piastem Gliwice. Bilety na oba spotkania można kupować na bilety.slaskwroclaw.pl.

Wg kibiców Petr Schwarz to najlepszy piłkarz Śląska w tym sezonie

Redakcja

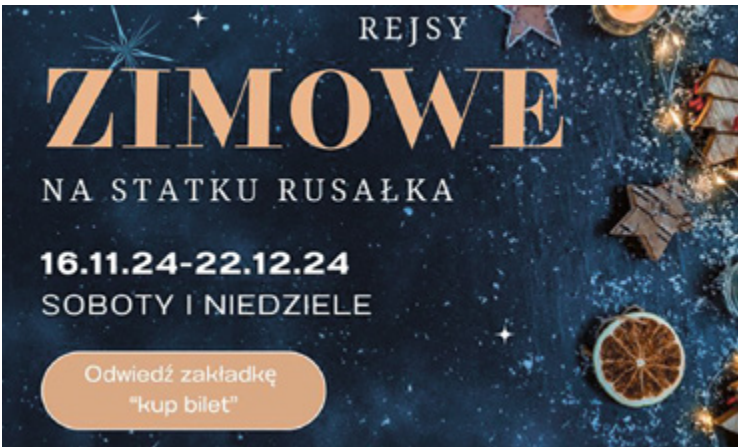
Już 30.11 o godz. 14.45 na Tarczyński Arena Śląsk czeka niezwykle ważne starcie z Puszcą Niepołomice. Obie drużyny nie radzą sobie w tej rundzie tak, jakby chciały i zajmują miejsca w dolnych rejonach tabeli. Na takie spotkanie nie zwykło się mawiać „mecz o 6 punktów”. Śląsk po zmianach (nowy trener i dyrektor sportowy) chce jak najszybciej wrócić do wygrywania – dobrym początkiem był zremisowany 2:2 mecz z Jagiellonią. Na terenie mistrza Polski wrocławianie zagraли efektownie i wywalczyli zasłużony punkt.

Mecz z Puszcą stał się też pretekstem do ważnej społecznej akcji – na stadionie klub rozda ok. 2 tys. odbłasków dla najmłodszych kibiców. To kolejny raz, gdy wrocław-

ski Śląsk przypomina o widoczności i bezpieczeństwie na drodze.

Trzy dni później na wrocławską arenę przyjedzie kolejny ekstraklasowy przeciwnik, ale tym razem w ramach rozgrywek Pucharu Polski. Podopieczni trenera Michała Hetela zmierzą się z Piastem Gliwice, a stawką będzie ćwierćfinał „pucharu tysiąca drużyn”. W poprzedniej serii gier WKS 3:0 pokonał na wyjeździe Radomiak Radom. Tym razem poprzeczka idzie w górę, bo gliwiczanie to 10. drużyna najwyższej klasy rozgrywkowej w Polsce.

Mecz z Piastem zacznie się 3.12 o godz. 15. Warto przyjść z dziećmi, bo klub organizuje akcję „Mikołajki ze Śląskiem”. Kibice do 13. r.ż. i zorganizowane grupy z placówek edukacyjnych i miast partnerskich mogą kupować bezpłatne bilety.

Zimowe rejsy Rusałką po Odrze do 22 grudnia

Ho ho ho! Święta Bożego Narodzenia zbliżają się wielkimi krokami. Do 22.12 w soboty i niedziele można wyruszyć na zimowy rejs po Odrze statkiem Rusałka. Statek, jak co roku, jest udekorowany świątecznymi ozdobami, a podczas wieczornych wypraw nastrojowo (by nie rzec magicznie) prezentuje się na nim świąteczna iluminacja.

Jednostka jest ogrzewana, na pokładzie znajduje się bar i toalety. Rejsy startują z Przystani Amfiteatralnej na bulwarze Xawerego Dunikowskiego. W soboty o godz. 12, 13.30, 15, 16.30 (wieczorny), 17.30 (wieczorny) i w niedziele w godz. 12, 13.30, 15, 16.30 (wieczorny). Bilety w cenie 60 zł normalny, 40 zł ulgowy można kupić na stronie statekwroclaw.pl. Studenci i seniorzy płacą 55 zł. Dzieci do 3 r.ż. pływają bezpłatnie.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Dni Klimatu Wrocławskiego Środowiska Akademickiego

Dni Klimatu Wrocławskiego Środowiska Akademickiego 2024 to druga edycja wydarzenia. Zachodzące w środowisku zmiany wymagają wspólnych działań, stąd ogromne znaczenie aktywności społeczności uczelni. Wydarzenie organizują Zespół ds. osiągnięcia neutralności klimatycznej miasta Wrocławia i Koalicja Uczelni Wrocławskich

i Dolnego Śląska na rzecz Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Klimatu. Podczas planowanych w ramach DKWŚA 2024 wydarzeń: wykładów, warsztatów, gier terenowych, wystaw i pokazów zostaną zaprezentowane aktywności służące ochronie klimatu. Wydarzenia zaplanowano od 28 listopada do 3 grudnia. Na część z nich obowiązują zapisy, ale wstęp jest bezpłatny. Więcej na stronie klimat.pwr.edu.pl.

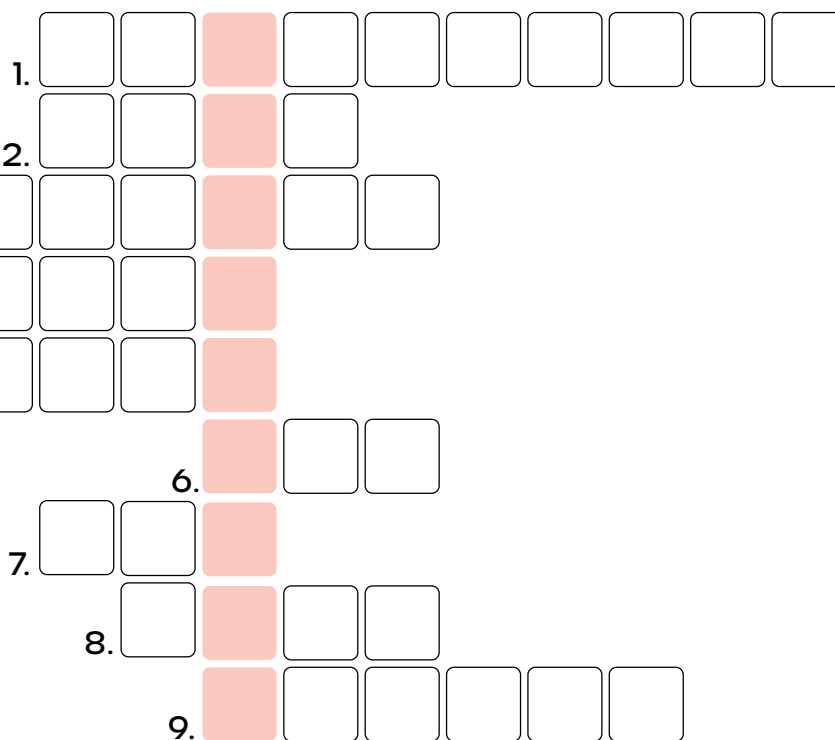
Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**
Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19 (konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

KRZYŻÓWKA NUMERU 207

1. Panna bez pantofelka, będzie ją można spotkać w Bajkowym Lasku.
2. Inaczej plac handlowy – we Wrocławiu najważniejszy dawniej był na Rynku.
3. Drzewko, które często staje się choinką.
4. Średniowieczne miejsce wykonywania kar, w grudniu otoczone jarmarkowymi domkami.
5. Ciągną je renifery.
6. Skrót, którym określa się organizacje pozarządowe.
7. Kształt wrocławskiego jarmarkowego kubka.
8. Pchają ją Syzyfki przy ulicy Świdnickiej.
9. Jedna z czterech w wieńcu adwentowym.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **207.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżów-

ki). Na odpowiedzi czekamy do **4.12 do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **11.12**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w nr. 205 (hasło: Jedź spokojnie) zostali: pan Szymon (bluza) i panie: Ewa (workoplecak) i Anna (kubek). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz
Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław